

Lauhanvuoren ja Kauhanevan– Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimus 2007

Översättning: Cajsa Rudbacka-Lax.

Kansikuva: Talvisella nuotiolla asiakkaitaan odottava opas (Kirsti Mattila-Oja, Mammantupa)
Lauhanvuoren Ahvenlammilla. Kuva: Ismo Nousiainen.

© Metsähallitus 2010

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-781-0 (pdf)

Ari Kuivinen

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimus 2007

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	25.5.2010
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	5764/52/2008
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Lauhanvuoren kansallispuisto, Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuisto		
NATURA 2000-ALUEEN NIMI JA KOODI	Lauhanvuori FI0800001, Kauhaneva–Pohjankangas FI0800002		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ	Ari Kuivinen		
JULKAISUN NIMI	Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimus 2007		
TIIVISTELMÄ	<p>Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimuksen tavoitteena oli saada tietoa kansallispuistojen alueella sekä niiden läheisyydessä toimivista yrityksistä, jotka käyttävät Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita. Yritystutkimuksen tarkoituksena oli myös kartoittaa Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen kehittämistarpeita sekä selvittää alueen yritysperustaa.</p> <p>Tutkimus sisältää tietoa yritysten asiakkaista, henkilöstöstä, kansallispuistojen käytöstä, tulevaisuuden näkymistä, toimintaympäristöstä, yhteistyöstä yritysten välillä ja Metsähallituksen kanssa sekä kestäväen luontomatkailun periaatteita koskevista mielipiteistä. Yritystutkimukseen osallistui 12 alueella toimivaa yritystä, joista yhdellä oli toimintaa molempien kansallispuistojen alueella.</p> <p>Yritystutkimukseen vastanneista yrityksistä kuusi oli käyttänyt Lauhanvuoren kansallispuiston aluetta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kuukauden aikana. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston aluetta oli käyttänyt liiketoiminnassaan kolme yritystä. Yrityksillä oli viimeisten 12 kuukauden aikana yhteensä 62 000 asiakasta, joista 15 % oli käyttänyt Lauhanvuoren tai Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoa. Kaikista yritysten asiakkaista 3 % oli ulkomaalaisia.</p> <p>Yritykset työllistivät yhteensä 52 henkilöä, joista suurin osa asui kansallispuistojen sijaintikunnissa. Yritysten yleisimmät toimialat olivat majoituspalvelut ja ravitsemis- ja ravintolapalvelut. Suosituimmat yritysten tarjoamat aktiviteetit olivat Lauhanvuorella luonnon tarkkailu, retkeily ja kävely ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla maastopyöräily ja lintuharrastus.</p> <p>Alueen yritykset arvioivat molempien kansallispuistojen palveluiden ja rakenteiden laadun pääosin melko hyväksi, mutta osittain myös keskinkertaiseksi. Kansallispuistojen palveluiden ja rakenteiden määrän yritykset arvioivat suurelta osin sopivaksi, mutta tietyiltä osin myös liian pieneksi. Kehittämistarvetta olisi varsinkin kansallispuistojen polku- ja latu- ja reitistöissä, tiestössä ja maantieverkossa.</p> <p>Kaikki yritykset arvioivat yrityksensä toiminnan, henkilömäärän sekä alueen matkailun joko pysyvän ennallaan tai kasvavan tulevaisuudessa. Ulkomaalaisten asiakkaiden osuuden arvioitiin kasvavan 14 %-yksikköä nykytilaan verrattuna ja yritysasiakkaiden osuuden jopa 34 %-yksikköä.</p>		
AVAINSANAT	Lauhanvuori, Kauhaneva–Pohjankangas, luontomatkailu, yritystutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 138		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-781-0
SIVUMÄÄRÄ	71 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	25.5.2010
UPPDRAKSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	5764/52/2008
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Lauhanvuori nationalpark, Kauhaneva–Pohjankangas nationalpark		
NATURA 2000- OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Lauhanvuori FI0800001, Kauhaneva–Pohjankangas FI0800002		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Ari Kuivinen		
PUBLIKATION	Företagsundersökning i Lauhanvuori och Kauhaneva–Pohjankangas nationalparker 2007		
SAMMANDRAG	<p>Syftet med företagsundersökningen i Lauhanvuori och Kauhaneva–Pohjankangas nationalparker var att få information om de företag som är verksamma på nationalparkernas område och i närheten av dem och som utnyttjar områden som är i Forststyrelsens besittning. Syftet med företagsundersökningen var också att kartlägga utvecklingsbehoven i Lauhanvuori och Kauhaneva–Pohjankangas nationalparker samt att klarlägga företagsunderlaget i området.</p> <p>Undersökningen omfattar information om företagens kunder, personal, användning av nationalparkerna, framtidsutsikter, omvärld, samarbete mellan företagen och med Forststyrelsen samt åsikter om principerna för hållbar naturturism. I företagsundersökningen deltog 12 företag som är verksamma på området, av vilka ett bedrev verksamhet i bägge nationalparkerna.</p> <p>Av de företag som besvarade företagsundersökningen hade sex använt Lauhanvuori nationalparks område för sin affärsverksamhet under de senaste 12 månaderna. Kauhaneva–Pohjankangas nationalparks område hade utnyttjats av tre företag. Under de senaste 12 månaderna hade företagen haft sammanlagt 62 000 kunder, av vilka 15 % hade besökt Lauhanvuori eller Kauhaneva–Pohjankangas nationalpark. 3 % av företagens samtliga kunder var utlänningar.</p> <p>Företagen sysselsatte sammanlagt 52 personer, av vilka största delen bodde i de kommuner där nationalparkerna är belägna. Företagens vanligaste verksamhetsområden var inkvarteringsservice och måltidsservice. De populäraste aktiviteterna som företagen erbjöd var i Lauhanvuori naturobservationer, vandringar och promenader och i Kauhaneva–Pohjankangas terrängcykling och fågelskådning.</p> <p>Företagen på området bedömde att kvaliteten på servicen och konstruktionerna i bägge nationalparkerna i huvudsak är ganska bra, men delvis också medelmåttig. Företagen bedömde att servicens och konstruktionernas omfattning i nationalparkerna till stor del är lämplig, men i vissa avseenden också otillräcklig. Utvecklingsbehov föreligger framför allt i fråga om stigarna, skidspåren och vägnätet i nationalparkerna samt skyltningen utmed landsvägarna.</p> <p>Alla företagen bedömde att företagets verksamhet, personal samt turismen på området antingen förblir oförändrad eller växer i framtiden. Man antog att de utländska kundernas andel skulle öka med 14 %-enheter jämfört med nuläget och företagskundernas andel med upp till 34 %-enheter.</p>		
NYCKELORD			
ANDRA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 138		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-781-0
SIDANTAL	71 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 YRITYSTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.1.1 Lauhanvuoren kansallispuisto	8
2.1.2 Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuisto	10
2.2 Aineisto ja menetelmät	13
3 TULOKSET	14
3.1 Yritysten taustatietoja	14
3.1.1 Yritysten päätoimiala ja tuotteet.....	14
3.1.2 Yritysten asiakkaat	14
3.1.3 Yritysten työllisyystilanne.....	17
3.2 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen käyttö	19
3.2.1 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen käyttötavat ja käytön tarkoitus.....	19
3.2.2 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen tarjoamat mahdollisuudet.....	21
3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi.....	27
3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö.....	34
3.3.1 Toimintaympäristö.....	34
3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö.....	35
3.3.3 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö.....	36
3.4 Asiakastyytyväisyys	40
3.5 Kestävä luontomatkailu	40
3.6 Tulevaisuus.....	41
3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle	42
4 TULOSTEN TARKASTELU JA YHTEENVETO.....	44
KIITOKSET	48
LÄHTEET	48
LIITTEET	
Liite 1 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan yritystutkimuslomake	49
Liite 2 Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen suojelukohteissa	69
Liite 3 Asiakastyytyväisyyteen liittyvät osatekijät.....	71

1 Johdanto

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistot sijaitsevat melko lähellä toisiaan Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien rajalla 44-tien varressa. Tämä on ensimmäinen alueella tehty yritystutkimus. Selvitettäviä asioita olivat yritysten toimialat ja asiakasrakenne, kansallispuistojen merkitys yritystoiminnassa ja yritysten tyytyväisyys puistojen palveluihin sekä yritysten toiveet tulevaisuuden yhteistyölle. Tutkimuksen tarkoituksena oli myös Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan alueiden yritystoiminnan sekä yritysten ja Metsähallituksen välisen yhteistyön kehittäminen.

Samanaikaisesti tämän yritystutkimuksen kanssa tutkittiin kävijöiden tyytyväisyyttä ja mielipiteitä Lauhanvuoren kansallispuistossa (Kuivinen 2010a) ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistossa (Kuivinen 2010b). Kaikkien kolmen tutkimuksen tuloksia hyödynnetään myös alueiden hoidon ja käytön suunnittelussa, sillä molempiin kansallispuistoihin ollaan laatimassa uutta hoito- ja käyttösuunnitelmaa.

2 Yritystutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

2.1.2 Lauhanvuoren kansallispuisto

Lauhanvuoren kansallispuisto sijaitsee Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan maakuntien rajavyöhykkeellä, Suomenselän vedenjakaja-alueen lounaisosassa noin 30 kilometriä Kauhajoen kaupungin keskustasta etelään (kuva 1). Poriin ja Seinäjoelle on matkaa noin 90 kilometriä ja Tampereelle ja Vaasaan noin 140 kilometriä. Lauhanvuoren kansallispuisto levittäytyy Kauhajoen kaupungin sekä Isojoen ja Honkajoen kuntien alueille. Kansallispuiston pinta-ala on 53 neliökilometriä ja se on perustettu vuonna 1982.

Kuva 1. Lauhanvuoren kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2010, © Karttakeskus Oy, Lupa L 5293.

Lauhanvuori on Länsi-Suomen korkeimpia kohtia. Lauhanvuoren laki yltää 231 metriä merenpinnan yläpuolelle ja noin 100 metriä ympäröiviä jokilaaksoja korkeammalle. Lauhanvuori on niin sanottu kalottivuori eli sen noin neliökilometrin laajuinen lakialue ei ole koskaan ollut veden vaikutuksen alaisena. Lauhanvuori tunnetaan rinteiden karuista mäntykankaista, rantakivikoista eli kivijadoista, rantavalleista sekä vuoren lakialueen rehevästä sekametsästä. Kansallispuistolle ovat ominaisia myös kirkasvetiset lähteet ja luomat sekä keidassuot (Muukka & Koponen 2000).

Lauhanvuoren kansallispuisto sijoittuu kasvimaantieteellisessä aluejaossa keskiborealisen kasvillisuusvyöhykkeen etelärajalle. Lauhanvuoren kasvillisuudessa erikoisinta ovat eteläisten ja pohjoisten piirteiden kohtaaminen sekä karuuden ja rehevyyden rajut vaihtelut (Helin & Leivo 2000). Lauhanvuorella sijaitsevat monien harvinaisten kasvien pohjoisimmat kasvupaikat tai eteläiset erillisesiintymät. Lauhanvuoren rinteiden alaosien lähteiden ja purojen varsilla kasvaa ravinteikkaan veden ansiosta monia harvinaisia lähde- ja suokasveja.

Lauhanvuoren nähtävyyksistä suosituin on vuoren laella sijaitseva näkötorni. Suosittuja nähtävyyksiä ovat myös Kivijata, Aumakivi sekä Spitaalijärvi, jonka rannassa on kansallispuiston ainoa keittoka-

tos. Kansallispuiston rajojen ulkopuolella, 44-tien varressa sijaitsee Muurahaisen luontomatkailukeskus, jossa on Metsähallituksen luontotupa eli Lauhanvuoren kasvillisuutta, eläimistöä ja geologiaa esittelevä näyttely (Metsähallitus 2008). Luontotuvan yhteydessä toimii myös kahvila. Isojoen puolella noin 3 km kansallispuiston rajasta toimii Lauhansarven luontomatkailukeskus, joka tarjoaa majoitus-, ruoka- sekä virkistys- ja viihdepalveluja.

Lauhanvuoren alueella on kesäisin käytössä olevia reittejä runsaat 40 kilometriä. Reittien tärkeimmät lähtöpaikat ovat Lauhanvuoren laen ja Spitaalijärven pysäköintialueet sekä Lauhansarven ja Muurahaisen luontomatkailukeskukset. Lauhanvuoren laen pysäköintipaikalta lähtee luontopolku nimeltään Rantapolku. Rantapolku esittelee vuoren kasvillisuutta, geologiaa ja ihmisten käden jälkiä vuoren laella ja rinteillä. Toinen tärkeä reitti kulkee Lauhanvuoren laelta Spitaalijärvelle ja sieltä Kivijadalle. Tämä edestakaisin kuljettava reitti on noin 7 kilometriä pitkä ja reitin suokohdat on pitkostettu. Reitin varrella on kirkasvetisiä lähteitä ja luomia. Talvisin Lauhanvuorella on merkityt hiihtoladut. Lenkkien pituus vaihtelee 5 kilometristä 10 kilometriin. Lauhanvuoren läpi kulkee myös valtakunnallinen pyöräilyreitti, joka yhdistää toisiinsa Kauhanevan–Pohjankankaan ja Lauhanvuoren kansallispuistot. Lauhanvuoren aluetta kuvaavat tärkeimmät tiedot on koottu taulukkoon 1, ja alueen kartta on kuvassa 2.

Kuva 2. Lauhanvuoren kansallispuisto. © Metsähallitus 2010, © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

Taulukko 1. Lauhanvuoren kansallispuiston aluetta kuvaavat tärkeimmät tiedot.

LAUHANVUOREN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	– V. 1982
Sijainti	– Länsi-Suomen läänissä, Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnissa, Honkajoen ja Isojoen kuntien sekä Kauhajoen kaupungin alueella
Kansallispuiston pinta-ala	– 53 km ² – Kansallispuistossa on rajoitusosia – Kansallispuistoa hallinnoi Metsähallitus
Kävijämäärä (arvioitu)	– Noin 30 000 käyntikertaa/vuosi (arvioitu 2006) – Pääosa kävijöistä käy alueella touko-lokakuussa sekä kevättalvella hiihtokaudella – Hiljaisimmat ajat ovat marraskuu ja tammikuu
Palvelut	– Muurahaisen luontotupa, perustettu v. 1999 – Näkötorni: Lauhanvuoren laki – Polkuverkko: yli 20 km – Luontopolku: Rantapolku 2,6 km – Pysäköintialueet: 4 kpl – Telttailupaikat: 3 kpl – Tulentekopaikat: 6 kpl, joista 1 kpl keittokatoksia – Käymälät: 5 kpl – Asuntovaunualue: Spitaalijärven pysäköintialue – Kahvila-, kioski- ja majoituspalveluita Muurahaisen sekä Lauhansarven luontomatkailukeskuksissa – Ravitsemus-, majoitus- ja ohjelmapalveluita alueen luontomatkailuyrittäjillä
Käyttömuodot	– Luonnonsuojelu, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkailu, tutkimus, kulttuuriperinnön suojelu, marjastus, sienestys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	– Toteutetaan vuosina 2009–2010

2.1.2 Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuisto

Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuisto sijaitsee Pohjois-Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien rajavyöhykkeellä Karvian kunnan ja Kauhajoen kaupungin alueella (kuva 3). Tampereelle on matkaa noin 130 km ja Seinäjoelle noin 90 km. Kansallispuiston pinta-ala on 57 neliökilometriä ja se on perustettu vuonna 1982. Kansallispuiston läheisyyteen pääsee Kauhajoen suunnasta tietä n:o 6700 pitkin sekä Karvian suunnasta tietä n:o 274 pitkin. Karvian suunnalta tullessa reitin varrelta puuttuvat tienvarsioasteet. Tärkeimmät tiedot Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistosta on koottu taulukkoon 2. Alueen kartta on kuvassa 4.

Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston alue kuuluu Suomenselän lounaisosaan, jolle ovat ominaisia karut mäntyvaltaiset metsät sekä laajat keidas- ja aapasuoalueet. Kansallispuisto on selkeästi kaksijakoinen alue ja jakautuu maisemaltaan Pohjankankaan harjujakson karuihin mäntykankaisiin ja Kauhanevan laajoihin aapa- ja keidassuoalueisiin.

Kauhaneva on Etelä-Pohjanmaan laajin kermikeidassuo, joka sijaitsee pääosin Kauhajoen kunnan alueella Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Kauhanevaa kutsutaan kermikeidassuoksi sen kuivien ja pitkänomaisten mättäiden vuoksi. Kauhanevalla vuorottelevat kuivemmat mättäät eli kermiä ja märät painanteet eli kuljut tai avovetiset allikot, joita Kauhanevalla on yhteensä useita satoja. Kauhanevan suurin vesialue on Kauhalampi, joka on nevan itälaidalla sijaitseva ruskeavetinen lintujen suosima suojärvi.

Pohjankangas on osa Länsi-Suomen harjujaksoa, joka alkaa Hämeenkanakaana Ikaalisen ja Jämijärven alueelta ja jatkuu pohjoiseen kääntyvänä Pohjankankaana ja edelleen Nummikankaana Kauhajo-

en ja Ikkelänjärven väliselle alueelle. Kansallispuiston alueella sijaitsevan Pohjankankaan harjujakson metsät ovat karuja ja kuivia mäntykankaita, joiden maa-aines on tasalaatuista hiekkaa. Harjujen rinteillä on runsaasti muinaisia rantavalleja, dyynejä sekä suppia (Metsähallitus 2008).

Kuva 3. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston sijainti.
© Metsähallitus 2010, © Karttakeskus Oy, Lupa L 5293.

Taulukko 2. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston aluetta kuvaavat tärkeimmät tiedot.

KAUHANEVAN–POHJANKANKAAN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	– V. 1982
Sijainti	– Länsi-Suomen läänissä, Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnissa, Kauhajoen kaupungin ja Karvian kunnan alueella
Kansallispuiston pinta-ala	– 57 km ² – Kansallispuistossa on rajoitusosa – Kansallispuistoa hallinnoi Metsähallitus
Kävijämäärä (arvioitu)	– Noin 6 000 käyntikertaa/vuosi (arvioitu 2006) – Pääosa kävijöistä käy alueella touko-syyskuussa – Hiljaisin aika on marras-maaliskuu
Palvelut	– Luontotorni: Nummikangas – Laiturit: 2 kpl – Kaivot: 2 kpl (Nummikankaan ja Salomaan telttailualueet) – Polkuverkko: noin 5 km – Pitkospuupolku: Kauhalammin pitkospuureitti noin 2,0 km – Pysäköintialueet: 2 kpl – Telttailupaikat: 1 kpl – Tulentekopaikat: 2 kpl – Kuivakäymälät: 3 kpl – Ravitsemus-, majoitus- ja ohjelmapalveluita saatavilla alueen luontomatkailuyrittäjillä
Käyttömuodot	– Luonnonsuojelu, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkailu, tutkimus, kulttuuriperinnön suojelu, marjastus, sienestys
Hoido- ja käyttösuunnitelma	– Toteutaan vuosina 2009–2010

Kauhanevan–Pohjankankaan puistossa kulkee noin 5 km:n mittainen reitti, joka on käytettävissä ulkoiluun lumettomana aikana. Reitin lähtöpaikkoina toimivat Salomaan ja Nummikankaan pysäköintipaikat. Reitti kulkee sekä mäntykankaan hyväkuntoisia vanhoja polku- ja tieuria että parin kilometrin mittaista pitkospuulenkkiä pitkin. Pitkospuulenkki kiertää Kauhalammin ja allikkoalueiden reunoja pitkin. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistossa on useita kilometrejä hiekkatietä, joka soveltuu pyöräilyyn. Puistosta lähtee myös Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan yhdistävä pyöräilyreitti. Kauhanevan itälaidalla Nummikankaan puolella sijaitsee luontotorni, tulentekopaikka sekä kaksi käymälää. Lisäksi Kauhanevan etelälaidalla on Salomaan telttailualue tulentekopaikalla ja käymälällä varustettuna (Metsähallitus 2008, Nousiainen 2004).

Kuva 4. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuisto. © Metsähallitus 2010, © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Yritystutkimuksessa haastateltiin Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen alueen luontomatkaileuryrityksiä. Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan tutkimusaineistoja on järkevää käsitellä yhdessä, sillä puistot sijaitsevat melko lähellä toisiaan ja lisäksi molemmille puistoille laaditaan parhaillaan hoito- ja käyttösuunnitelmia. Haastateltavat yritykset rajattiin niin, että haastattelun kohteena olivat kansallispuistojen alueella konkreettisesti toimivat yritykset, kansallispuistojen alueen lähituntumassa toimivat yritykset sekä alueelle asiakkaitaan tuovat yritykset. Haastateltavat yritykset määritti alueen puistonhoitaja Rami Tuominiemi yhdessä puistonjohtaja Tuula Peltosen kanssa.

Tutkimuksessa haastateltiin 12 yritystä, joista yhdellä oli toimintaa molempien kansallispuistojen alueella. Haastateltavien joukkoon kuului majoitus-, ravitsemis-, virkistys- ja matkaopaspalveluja tarjoavia yrityksiä ja yhdistyksiä. Alun perin tarkoituksena oli haastatella 22 yritystä, mutta 10 yritystä kieltäytyi tutkimukseen vastaamisesta. Syinä olivat kiireet, yritystoiminnan loppuminen ja haluttomuus vastata tutkimuksen kysymyksiin. Haastatteluissa ei käytetty kansallispuistojen omia erillisiä haastattelulomakkeita vaan lomakkeessa oli yhdistettynä sekä Lauhanvuoren että Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistot (ks. liite 1). Tällöin yhtä molempien kansallispuistojen alueella toimivaa yrittäjää ei tarvinnut haastatella kahdella eri lomakkeella. Haastattelumäärien perusteella laskettu tutkimuksen vastausprosentti on 54,5 %.

Tutkimusaineisto kerättiin 7.3.2007–18.7.2007. Kaikki haastattelut suoritettiin henkilökohtaisena haastatteluna. Haastattelupaikkana toimivat yrittäjän koti tai yrityksen tilat. Haastattelujen kestot vaihtelivat yhdestä tunnista kolmeen tuntiin. Haastattelutilanteessa haastatteli kävi yritystutkimuslomakkeen läpi alusta loppuun ja kirjoitti ylös haastateltavan antamat vastaukset. Yritystutkimuslomakkeet oli lähetetty sähköpostilla noin 3 viikkoa ennen haastatteluajankohtaa. Täten haastateltavat olivat ehtineet tutustua yritystutkimuslomakkeeseen jo etukäteen. Tämä nopeutti haastattelujen läpivientä sekä helpotti kysymyksiin vastaamista.

Haastattelutilanteessa tutkimuslomakkeet täytettiin melko perusteellisesti. Tiettyihin kohtiin yrittäjät eivät vastanneet, koska eivät halunneet tai kokivat vastaamisen liian vaikeaksi tai jopa mahdottomaksi. Haastatteli otti yhteyttä haastateltaviin tarvittaessa myös uudestaan, jotta kysymyksiin saatiin vastattua mahdollisimman kattavasti.

Tutkimusaineisto tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havainnoista, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Aineisto esitellään pääosin kokonaisuutena eli 13 haastatteluna, jolloin tulee huomioida se, että yhden yrittäjän vastaustiedot kirjattiin ASTAan kaksi kertaa (ASTAssa on molemmilla alueilla oma sähköinen lomakepohjansa). Pelkästään Lauhanvuoren osalta ja pelkästään Kauhanevan–Pohjankankaan osalta tuloksia tuodaan esille silloin, kun tarkastellaan aluekohtaisia asioita.

3 Tulokset

3.1 Yritysten taustatietoja

3.1.1 Yritysten päätoimiala ja tuotteet

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimukseen osallistuneista yrityksistä yli puolet ilmoitti toimialueekseen koko Suomen (62 %) (taulukko 3). Karvian kunnan alueella toimivia yrityksiä oli 31 % vastanneista, samoin Kauhajoen kaupungin alueella toimivia. Isojoen kunnan alueella toimivia yrityksiä oli noin neljännes vastaajista.

Päätoimialakseen 54 % yrityksistä ilmoitti majoituspalvelut, 54 % ravitsemispalvelut, 31 % sekalaiset matkailupalvelut ja 23 % matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut (taulukko 4). Lähes neljännes yrityksistä nimesi päätoimialakseen jonkin valmiista vaihtoehdoista puuttuvan alan.

Taulukko 3. Yritysten toimialueet. Yhden yrityksen toiminta voi kohdistua useampaan toimialueeseen.

Toimialue	Kpl	%
Toimialue koko Suomi	8	62
Satakunta	1	8
Etelä-Pohjanmaa	1	8
Pohjanmaa	1	8
Isojoki	3	23
Karvia	4	31
Kauhajoki	4	31
Vastanneita yhteensä	13	

Taulukko 4. Yritysten päätoimialat. Yhdellä yrityksellä voi olla useampia päätoimialoja.

Toimiala	Kpl	%
Majoituspalvelut	7	54
Ravitsemispalvelut	7	54
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	3	23
Virkistys- ja viihdepalvelut	2	15
Sekalaiset matkailupalvelut	4	31
Muu	3	23
Vastanneita yhteensä	13	

3.1.2 Yritysten asiakkaat

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan aluetta käyttäneet yritysten asiakkaat olivat viimeisten 12 kuukauden aikana pääosin suomalaisia (taulukko 5). Yhteensä aluetta käytti 9 700 asiakasta, joista 4 % oli ulkomaalaisia. 56 % oli yksityisasiakkaita ja 44 % yritysasiakkaita. On huomattava, että yritysasiakkaisiin sisältyvät myös koululais- ja leirikoululaisryhmät.

Haastatellut yritykset käyttivät Lauhanvuorella noin 6 500 asiakasta ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla yli 3 000 asiakasta. Yksi Lauhanvuoren alueen yrittäjistä ei maininnut Lauhanvuore-

rella käyneiden asiakkaidensa määrää, minkä vuoksi todellinen Lauhanvuorella käyneiden asiakkaiden määrä lienee jonkin verran korkeampi.

Kaikista haastateltujen yritysten asiakkaista ulkomaalaisia oli 3 % (taulukko 6). Haastatellut yritykset tuovat siis joka neljännen ulkomaisen asiakkaansa Lauhanvuorelle ja Kauhanevalle–Pohjankankaalle. Eniten yritysten ulkomaalaisissa asiakkaissa oli ruotsalaisia (30 %) ja toiseksi eniten oli virolaisia (15 %) (taulukko 7). Muita kansallisuuksia oli selvästi vähemmän. Muiden, ei tarkemmin määriteltujen ulkomaisten asiakkaiden osuus oli 22 %.

Kaikkiaan yrityksillä oli viimeisen vuoden aikana yhteensä noin 62 000 asiakasta. Yksityisasiakkaita näistä oli runsaat neljä viidesosaa ja yritysasiakkaita vajaa yksi viidesosa. Yritysten asiakasmäärää ja asiakkaiden jakautumista tarkasteltaessa on huomioitava, että yksi yrittäjä ei halunnut ilmoittaa tutkimuksessa asiakasmääriään. Todellisuudessa asiakkaiden määrä lienee siis jonkin verran tässä esitettyä suurempi. Toisaalta tätä vajuusta kompensoi se, että yksi yrittäjä vastasi sekä Lauhanvuoren että Kauhanevan–Pohjankankaan tutkimuksiin.

Taulukko 5. Yritysten aluetta käyttävien asiakkaiden jakautuminen. Vastanneiden yritysten lukumäärä (n) oli 12.

Yritysten aluetta käyttäneistä asiakkaista	Kpl	%
Suomalaisia	9 280	96
Ulkomaalaisia	420	4
Yhteensä	9 700	100
Yksityisasiakkaita	5 445	56
Yritysasiakkaita	4 220	44
Yhteensä	9 665	100

Taulukko 6. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen (n = 12).

Yritysten asiakkaista	Kpl	%
Suomalaisia	60 495	97
Ulkomaalaisia	1 680	3
Yhteensä	60 663	100
Yksityisasiakkaita	52 194	84
Yritysasiakkaita	9 980	16
Vastanneita yhteensä	62 174	100

Taulukko 7. Yritysten ulkomaalaisten asiakkaiden kotimaat (n = 12).

Kansallisuus	Kpl	%
Ruotsi	512	30
Viro	260	15
Italia	136	8
Saksa	123	7
Venäjä	92	5
Espanja	92	5
Alankomaat	60	4
Yhdistynyt kuningaskunta	24	1
Ranskan tasavalta	7	0
Muu kuin Suomi, ei määriteltä tarkemmin	370	22
Yhteensä	1 679	100

Eniten Lauhanvuorta ja Kauhanevaa–Pohjankangasta käyttäviä asiakkaita oli kolmena kesän lomakuukautena (taulukko 8), jolloin alueilla kävi yhteensä 43 % yritysten koko vuoden asiakkaista. Loput 57 % aluetta käyttävistä asiakkaista jakaantuivat suhteellisen tasaisesti talven, syksyn ja kevään kuukausille. Hiljaisimpina aikoina voidaan pitää alkun- ja loppuvuotta joulukuuta lukuun ottamatta. Joulukuun 10 %:n osuus kaikista aluetta käyttävistä asiakkaista selittyy paljolti suurella yritysasiakkaiden määrällä. Yritys- ja yksityisasiakkaiden jakaumat poikkeavat toisistaan selvästi: yritysasiakkaat ovat painottuneet selvästi kevään, syksyn ja joulun ajalle, kun taas yksityisasiakkaista 68 % on painottunut kesän lomakuukausille.

Taulukossa 9 on yritysten kaikkien asiakkaiden kuukausittainen jakautuminen. On huomioitava, että yksi yrittäjä ei ilmoittanut asiakasmääriänsä ollenkaan. Lisäksi yksi sekä Lauhanvuorella että Kauhanevalla–Pohjankankaalla toimiva yritys nostaa jonkin verran asiakkaiden kokonaismäärää ja vaikuttaa samalla asiakkaiden kuukausittaiseen jakaumaan.

Eniten yrityksillä oli asiakkaita kesä-, heinä- ja elokuussa (taulukko 9), yhteensä 54 % kaikista asiakkaista. Kesän lomakuukausien suuri asiakasmäärä selittyykin suurelta osin runsaalla yksityisasiakkaiden määrällä. Noin 60 % yritysten yksityisasiakkaista käy kesä-, heinä- ja elokuussa, kun taas yritysasiakkaista oli eniten toukokuussa (13 %), elokuussa (16 %), syyskuussa (22 %) ja joulukuussa (14 %). Hiljaisimmat kuukaudet olivat tammikuu (2 %) ja helmikuu (2 %).

Taulukko 8. Yritysten Lauhanvuorta ja Kauhanevaa–Pohjankangasta käyttävien asiakkaiden jakaantuminen kuukausittain (n = 12).

Yritysten asiakkaista	Yksityisasiakkaita		Yritysasiakkaita		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	60	1	305	7	365	4
Helmikuu	82	2	305	7	387	4
Maaliskuu	346	6	310	7	656	7
Huhtikuu	128	2	450	11	578	6
Toukokuu	282	5	526	12	808	8
Kesäkuu	1 212	22	54	1	1 266	13
Heinäkuu	1 326	24	5	0	1 331	14
Elokuu	1 210	22	348	8	1 558	16
Syyskuu	263	5	587	14	850	9
Lokakuu	127	2	305	7	432	4
Marraskuu	150	3	305	7	455	5
Joulukuu	234	4	775	18	1 009	10
Yhteensä	5 420	100	4 275	100	9 695	100

Taulukko 9. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen kuukausittainen (n = 12).

Yritysten asiakkaista	Yksityisasiakkaita		Yrityisasiakkaita		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	858	2	413	5	1 271	2
Helmikuu	1 083	2	443	5	1 526	2
Maaliskuu	2 656	5	538	6	3 194	5
Huhtikuu	1 603	3	678	8	2 281	4
Toukokuu	3 602	7	1 089	13	4 691	8
Kesäkuu	10 478	20	119	1	10 597	17
Heinäkuu	11 980	22	21	0	12 001	19
Elokuu	9 939	19	1 356	16	11 295	18
Syyskuu	2 587	5	1 910	22	4 497	7
Lokakuu	4 003	7	413	5	4 416	7
Marraskuu	2 338	4	413	5	2 751	4
Joulukuu	2 445	5	1 204	14	3 649	6
Yhteensä	53 572	100	8 597	100	62 169	100

3.1.3 Yritysten työllisyystilanne

Haastatelluissa yrityksissä oli keskimäärin vain yksi vakituinen työntekijä (taulukko 10). Pienimmillään työntekijämäärä oli yksi vakituinen työntekijä ja suurimmillaan 2 vakituista työntekijää. Vakituinen kokopäiväinen työntekijä tai vakituksia kokopäiväisiä työntekijöitä oli seitsemällä yrityksellä ja vakituinen osa-aikainen työntekijä tai vakituksia osa-aikaisia työntekijöitä oli viidellä yrityksellä.

Määräaikaisia työntekijöitä oli viidellä yrityksellä. Pienimmillään määräaikaisten työntekijöiden määrä oli yksi ja suurimmillaan 16. Keskimäärin määräaikaisia työntekijöitä oli seitsemän per yritys. Määräaikaisia osa-aikaisia työntekijöitä oli neljällä yrityksellä, ja ainoastaan yhdellä yrityksellä oli määräaikaisia kokopäiväisiä työntekijöitä. Maastopalveluissa työskenteli yhden yrityksen kaksi työntekijää.

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan yritystutkimuksessa haastatellut yritykset työllistivät yhteensä 50 henkilöä, joista vakituisesti 16 ja määräaikaisesti 34.

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan sijaintikunnissa (Kauhajoki, Isojoki, Honkajoki ja Karvia) asui tutkimusta tehtäessä 47 yritysten työntekijää, mikä oli noin 90 % yritysten kaikista työntekijöistä (taulukko 11). Vakituksista työntekijöistä kolme neljäsosaa asui Lauhanvuoren tai Kauhanevan–Pohjankankaan sijaintikunnissa. Määräaikaisista työntekijöistä kaikki asuivat alueiden sijaintikunnissa.

Taulukko 10. Yritysten työntekijämäärä.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa hlöä	Keski-arvo hlöä	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	11	16	1,33	0,49	1	1	1	2	2
kokopäiväiset	7	9	1,29	0,49	1	1	1	2	2
osa-aikaiset	5	7	1,40	0,55	1	1	1	2	2
Määräaikaiset	5	34	6,80	6,22	1	2	5	10	16
kokopäiväiset	1	5	5,00		5	5	5	5	5
osa-aikaiset	4	29	7,25	7,09	1	1	10	13	16
Yllä olevista maastopalveluissa	1	2	2,00		2	2	2	2	2
Yhteensä	12	50	2,94	4,05	1	1	1	2	16

Taulukko 11. Yritysten Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan sijaintikunnissa asuneiden työntekijöiden määrä.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa hlöä	Keski-arvo hlöä	Keski-hajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	10	12	1,20	0,42	1	1	1	1	2
kokopäiväiset	7	8	1,14	0,38	1	1	1	1	2
osa-aikaiset	3	4	1,33	0,58	1	1	1	2	2
Määräaikaiset	6	35	5,83	6,05	1	1	5	10	16
kokopäiväiset	2	6	3,00	2,83	1	1	5	5	5
osa-aikaiset	4	29	7,25	7,09	1	1	10	13	16
Yhteensä	12	47	2,94	4,20	1	1	1	2	16

Vain kolmasosa yrityksistä arvioi henkilötyövuotensa. Kysymyksiin vastanneilla yrityksillä henkilötyövuosia kertyi keskimäärin 1,60 per yritys (taulukko 12). Vakituiset kokopäiväiset työskentelivät yrityksissä keskimäärin 1,25 henkilötyövuoden verran. Vain yksi yritys oli arvioinut määräaikaisten työntekijöidensä henkilötyövuodet.

Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla oli haastateltujen mielestä keskimäärin melko hyvä (taulukko 13). Suurin osa arvioi henkilöstönsä pätevyyden melko hyväksi, osa keskinertaiseksi ja osa myös erittäin hyväksi. Toimialojen välillä oli aika paljon eroja osaamisen tasossa.

Taulukko 12. Yritysten henkilötyömäärä.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa htv	Keski-arvo htv	Keski-hajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	4	5,00	1,25	0,50	1	1	1	1	2
kokopäiväiset	4	5,00	1,25	0,50	1	1	1	1	2
osa-aikaiset	0								
Määräaikaiset	1	3,00	3,00		3	3	3	3	3
kokopäiväiset	0								
osa-aikaiset	1	3,00	3,00		3	3	3	3	3
Yllä olevista maastopalveluissa	0								
Yhteensä	4	8,00	1,60	0,89	1	1	1	2	3

Taulukko 13. Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Toimiala	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keski-hajonta
			erittäin huono	melko huono	keskinertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
	n	%							
Majoituspalvelut	10	77	0	10	30	40	20	3,70	0,95
Ravitsemis- ja cateringpalvelut	9	69	0	0	22	56	22	4,00	0,71
Henkilöliikennepalvelut	2	15	0	0	0	100	0	4,00	0,00
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopas- ja matkatoimistopalvelut	3	23	0	0	33	67	0	3,67	0,58
Kulttuuripalvelut	2	15	0	0	0	100	0	4,00	0,00
Virkistys- ja viihdepalvelut	4	31	0	0	75	25	0	3,25	0,50
Sekalaiset matkailupalvelut	2	15	0	0	100	0	0	3,00	0,00
Muu	3	23	0	0	33	0	67	4,33	1,15
Vastanneita yhteensä	13								

Työvoimatilanne yrityksissä on suhteellisen hyvä, sillä 92 % yrityksistä arvioi yrityksellä olleen sopivasti työntekijöitä viimeisten 12 kk:n aikana (taulukko 14). Jatkuva työvoimapula tarkasteluvuonna on ollut yhdellä yrityksellä. Yhdelläkään yrityksellä ei ole ollut liikaa työntekijöitä.

Taulukko 14. Yritysten työvoimatilanne. Arviointi: 1 = sopivasti työntekijöitä, ... 4 = sesonkiaikoina työvoimapulaa.

Yritysten työvoimatilanne	Vastanneita		Arviointi, %				Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	sopivasti työntekijöitä	liikaa työntekijöitä	jatkuvasti työvoimapulaa	sesonkiaikoina työvoimapulaa		
Yrityksellä on ollut	13	100	92		8		1,15	0,55

3.2 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen käyttö

3.2.1 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen käyttötavat ja käytön tarkoitus

Lauhanvuoren yritystutkimukseen vastanneista seitsemästä yrityksestä kuusi oli käyttänyt aluetta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana. Näistä yrityksistä kaksi arvoi, että alue oli merkinnyt yritystoiminnalle erittäin paljon (taulukko 15). Melko paljon merkitystä Lauhanvuorella oli ollut yhdelle yritykselle ja keskinertaisesti yhdelle yritykselle. Yhdelle yritykselle Lauhanvuorella oli ollut melko vähän merkitystä ja yhdelle yritykselle ei lainkaan.

Kauhanevan–Pohjankankaan yritystutkimukseen vastanneista kuudesta yrityksestä vain kolme oli käyttänyt aluetta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana. Näistä yrityksistä yksi arvioi, että alue oli merkinnyt yritystoiminnalle erittäin paljon (taulukko 16). Kahdelle muulle Kauhanevan–Pohjankankaan merkitys oli ollut keskinertainen.

Taulukko 15. Lauhanvuoren kansallispuiston merkitys yrityksille viimeisten 12 kuukauden aikana. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen merkitys yrityksille viimeisten 12 kk:n aikana	6	86	17	17	17	17	33	3,33	1,63

Taulukko 16. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston merkitys yrityksille viimeisten 12 kuukauden aikana. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen merkitys yrityksille viimeisten 12 kk:n aikana	3	50	0	0	67	0	33	3,67	1,15

Lauhanvuoren kansallispuistoa käyttäneistä yrityksistä neljä ilmoitti käyttäneensä aluetta sesonkiaikoina kerran viikossa tai useammin (taulukko 17). Yksi yritys oli käyttänyt aluetta sesonkiaikoina kerran kahdessa viikossa ja yksi yritys harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Sesonkiaikojen ulkopuolella vain yksi yritys käytti aluetta kerran viikossa tai useammin ja neljä yritystä käytti aluetta harvemmin kuin kerran kuukaudessa.

Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoa käyttäneistä yrityksistä yksi ilmoitti käyttäneensä aluetta sesonkiaikoina kerran viikossa tai useammin (taulukko 18). Yksi yritys käytti aluetta kerran kahdessa viikossa ja yksi yritys harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Sesonkiaikojen ulkopuolella yksi yritys käytti aluetta kerran kuukaudessa ja kaksi yritystä tätä harvemmin.

Lauhanvuoren kansallispuistoa käyttäneistä yrityksistä neljä arvioi yrityksensä käyttävän aluetta erittäin todennäköisesti myös seuraavien 12 kk:n aikana (taulukko 19). Yksi yritys aikoi käyttää aluetta todennäköisesti, ja yksi yritys ilmoitti, että se ehkä käyttää aluetta seuraavien 12 kk:n aikana. Yritys, joka ei ollut käyttänyt Lauhanvuoren kansallispuistoa liiketoiminnassaan edellisen vuoden aikana, arvioi käytön olevan erittäin epätodennäköistä myös seuraavan vuoden aikana.

Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoa käyttäneistä yrityksistä kaksi arvioi yrityksensä käyttävän aluetta erittäin todennäköisesti ja yksi yritys todennäköisesti seuraavien 12 kk:n aikana (taulukko 20). Yrityksistä, jotka eivät olleet käyttäneet Kauhanevaa–Pohjankangasta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana, yksi aikoi ehkä käyttää aluetta seuraavan vuoden aikana. Kahdella yrityksellä alueen käyttö on erittäin epätodennäköistä myös seuraavien 12 kk:n aikana.

Taulukko 17. Lauhanvuoren kansallispuiston käytön useus. Arviointi: 1 = kerran viikossa, ... 4 = harvemmin.

Alueen käytön useus	Vastanneita		Arviointi, %				Keskiarvo	Keskihajonta
			kerran viikossa tai useammin	kerran kahdessa viikossa	kerran kuukaudessa	harvemmin		
	n	%						
Yritysten sesonkiaikoina	6	86	67	17		17	1,67	1,21
Yritysten sesongin ulkopuolella	6	86	17	17		67	3,17	1,33

Taulukko 18. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston käytön useus. Arviointi: 1 = kerran viikossa, ... 4 = harvemmin.

Alueen käytön useus	Vastanneita		Arviointi, %				Keskiarvo	Keskihajonta
			kerran viikossa tai useammin	kerran kahdessa viikossa	kerran kuukaudessa	harvemmin		
	n	%						
Yritysten sesonkiaikoina	3	50	33	33		33	2,33	1,53
Yritysten sesongin ulkopuolella	3	50			33	67	3,67	0,58

Taulukko 19. Lauhanvuoren kansallispuiston käytön todennäköisyys seuraavien 12 kk:n aikana niissä yrityksissä, jotka olivat käyttäneet aluetta, ja niissä yrityksissä, jotka eivät olleet käyttäneet aluetta. Arviointi: 1 = erittäin epätodennäköisesti, ... 5 = erittäin todennäköisesti.

Yritys viimeisten 12 kk:n aikana	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
			erittäin epätodennäköisesti	epätodennäköisesti	ehkä	todennäköisesti	erittäin todennäköisesti		
	n	%							
On käyttänyt aluetta	6	86			17	17	67	4,50	0,84
Ei ole käyttänyt aluetta	1	14	100					1,00	
Yhteensä	7								

Taulukko 20. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston käytön todennäköisyys seuraavien 12 kk:n aikana niissä yrityksissä, jotka olivat käyttäneet aluetta, ja niissä yrityksissä, jotka eivät olleet käyttäneet aluetta. Arviointi: 1 = erittäin epätodennäköisesti, ... 5 = erittäin todennäköisesti.

Yritys viimeisten 12 kk:n aikana	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin epätodennäköisesti	epätodennäköisesti	ehkä	todennäköisesti	erittäin todennäköisesti		
On käyttänyt aluetta	3	50				33	67	4,67	0,58
Ei ole käyttänyt aluetta	3	50	67		33			1,67	1,15
Yhteensä	6								

3.2.2 Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen tarjoamat mahdollisuudet

Yleisin yritysten tarjoama toiminto Lauhanvuoren kansallispuistossa oli luonnon tarkkailu (83 %) (taulukko 21). Seuraavaksi yleisimmät olivat retkeily ja kävely (kumpikin 67 %). Marjastusta, sienestystä ja maiseman katselua jokaista harjoitti puolet alueen yrityksistä. Taulukkoa tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava, että useat yritykset ilmoittivat myös asiakkaidensa omatoimisia harrastuksia omien järjestämiensä aktiviteettien lisäksi. Lauhanvuorella toimineet yritykset ilmoittivat harjoittaneensa yhteensä 26 eri toimintoa.

Yleisimmät toiminnot Kauhanevalla–Pohjankankaalla olivat kävely, retkeily, lintuharrastus, marjastus, sienestys, vaellus, maiseman katselu, luonnon nähtävyyksien katselu, uinti sekä maastopyöräily (kaikki 67 %) (taulukko 22). Edellä mainitut 10 toimintoa kattavat tasan puolet kaikista yritysten harjoittamista toiminnoista Kauhanevalla–Pohjankankaalla.

Pelastuslaitoksen hyväksymä, voimassa oleva turvallisuussuunnitelma oli kahdella Lauhanvuorella toimivalla yrityksellä ja yhdellä Kauhanevalla–Pohjankankaalla toimivalla yrityksellä (taulukot 21 ja 22). Useilla yrityksillä oli kuitenkin oma turvallisuussuunnitelmansa riippuen paljolti siitä, mitä toimintoja yritys alueella harjoitti. Ainakin extremeretkitoimintaa harjoittava yritys joutuu pohtimaan toiminnassaan vakavasti turvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Suurin osa alueiden yrityksistä harjoitti toimintoja, joissa he katsoivat turvallisuussuunnitelman oleva tarpeeton.

Lauhanvuoren kansallispuistossa toimivista yrityksistä kaksi tarjosi asiakkailleen 4–6 aktiviteettia ja kaksi 10 aktiviteettia tai enemmän (taulukko 23). Yksi yritys tarjosi 1–3 aktiviteettia ja yksi 7–9 aktiviteettia.

Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoa käyttävistä yrityksistä yksi tarjosi 4–6 aktiviteettia, toinen 7–9 aktiviteettia ja kolmas 10 aktiviteettia tai enemmän (taulukko 24).

Taulukko 21. Yritysten harjoittamat toiminnot ja voimassa olevat turvallisuussuunnitelmat Lauhanvuorella.

Toiminto	Harjoittanut		Voimassa oleva turvallisuussuunnitelma	
	kpl	%	kpl	%
Kävely	4	67	1	25
Lenkkeily	1	17	0	0
Retkeily	4	67	1	25
Luonnon tarkkailu	5	83	2	40
Pyöräily	1	17	0	0
Marjastus	3	50	1	33
Sienestys	3	50	1	33
Kasviharrastus	1	17	1	100
Opetukseen liittyvä käynti	1	17	1	100
Käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	2	33	1	50
Luontovalokuvaus	1	17	0	0
Murtomaahiihto laduilla	2	33	2	100
Murtomaahiihto latujen ulkopuolella	1	17	1	100
Lumikenkäkävely	2	33	1	50
Vaellus (yöpyminen maastossa)	2	33	1	50
Maiseman katselu	3	50	1	33
Uinti	2	33	1	50
Maastoruokailu	1	17	1	100
Luontopolkuun tutustuminen	1	17	1	100
Opastettu retki	2	33	2	100
Yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu	2	33	2	100
Näyttelyyn tutustuminen	1	17	1	100
Välinevuokraus	1	17	1	100
Asiakkaiden palvelu ja neuvonta	2	33	1	50
Luokkaretket	2	33	2	100
Muu	1	17	0	0
Vastanneita yhteensä	6		2	

Taulukko 22. Yritysten harjoittamat toiminnot ja voimassa olevat turvallisuussuunnitelmat Kauhanevalla–Pohjankankaalla.

Toiminto	Harjoittanut		Voimassa oleva turvallisuussuunnitelma	
	kpl	%	kpl	%
Kävely	2	67	0	0
Retkeily	2	67	0	0
Luonnon tarkkailu	0	0	1	0
Lintuharrastus	2	67	1	50
Marjastus	2	67	1	50
Sienestys	2	67	1	50
Kasviharrastus	1	33	0	0
Luontovalokuvaus	1	33	0	0
Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	1	33	0	0
Murtomaahiihto	1	33	0	0
Vaellus (yöpyminen maastossa)	2	67	0	0
Maiseman katselu	2	67	0	0
Luonnon nähtävyyksien katselu	2	67	0	0
Uinti	2	67	0	0
Maastoruokailu	1	33	0	0
Maastopyöräily	2	67	0	0
Opastettu retki	1	33	1	100
Välinevuokraus	1	33	0	0
Tapahuman järjestäminen	1	33	0	0
Extremeretket /-toiminta	1	33	0	0
Vastanneita yhteensä	3		1	

Taulukko 23. Yritysten järjestämien toimintojen määrä Lauhanvuorella.

Toimintojen lkm / yritys	Kpl	%
1–3 aktiviteettia	1	17
4–6 aktiviteettia	2	33
7–9 aktiviteettia tai enemmän	1	17
10 aktiviteettia tai enemmän	2	33
Yhteensä	6	100

Taulukko 24. Yritysten järjestämien toimintojen määrä Kauhanevalla–Pohjankankaalla.

Toimintojen lkm / yritys	Kpl	%
1–3 aktiviteettia	0	0
4–6 aktiviteettia	1	33
7–9 aktiviteettia tai enemmän	1	33
10 aktiviteettia tai enemmän	1	33
Yhteensä	3	100

Lauhanvuorella toimivien yritysten tärkeimmät aktiviteetit olivat kävely ja luonnon tarkkailu (taulukko 25). Muita tärkeimpiä aktiviteetteja olivat opastettu retki sekä jokin muu vaihtoehtojen ulkopuolinen toiminto.

Kauhanevalla–Pohjankankaalla toimivien yritysten tärkeimmät aktiviteetit olivat maastoruokailu, maastopyöräily ja opastettu retki (taulukko 26).

Taulukoihin 27 ja 28 on koottu yritysten suunnittelemat aktiviteetit Lauhanvuorella ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla seuraavien 12 kuukauden aikana. Suurilta osin taulukot näyttävät samalta kuin taulukot 22 ja 23, joissa käsiteltiin menneiden 12 kuukauden aktiviteetteja. Osaan aktiviteeteista oli kuitenkin tulossa lisää yritystoimintaa, mutta joidenkin aktiviteettien yritystoiminta oli myös vähentyneessä. Alueilla toimivien yritysten suunnitelmissa olikin nykyisten aktiviteettien monipuolistaminen ja kehittäminen.

Lauhanvuorella suositaan kasvatti ainoastaan uinti, jota ilmoitti tarjoavansa yksi yritys enemmän kuin edellisten 12 kuukauden aikana. Marjastusta, luokkaretkiä sekä yrityksen, yhdistyksen tms. vierailua tuli tarjoamaan yksi yritys vähemmän kuin edellisten 12 kuukauden aikana. Kauhanevalla–Pohjankankaalla suositaan kasvattivat luonnontarkkailu, marjastus ja sienestys. Sekä Lauhanvuorella että Kauhanevalla–Pohjankankaalla yrittäjien määrä pysyi seuraavina 12 kuukautena samana.

Taulukkoon 29 on kerätty kaikki haastateltujen yritysten harjoittamat toiminnot. Mukana ovat sekä Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan alueilla että niiden ulkopuolella harjoitetut toiminnot.

Taulukko 25. Tärkeimmät yritysten tarjoamat aktiviteetit Lauhanvuorella.

Tärkein aktiviteetti	Kpl	%
Kävely	2	33
Luonnon tarkkailu	2	33
Opastettu retki	1	17
Muu	1	17
Yhteensä	6	100

Taulukko 26. Tärkeimmät yritysten tarjoamat aktiviteetit Kauhanevalla–Pohjankankaalla.

Tärkein aktiviteetti	Kpl	%
Maastoruokailu	1	33
Maastopyöräily	1	33
Opastettu retki	1	33
Yhteensä	3	100

Taulukko 27. Yritysten suunnittelemat toiminnot Lauhanvuorella seuraavien 12 kuukauden aikana.

Toiminto	Kpl	%
Kävely	4	67
Sauvakävely	1	17
Lenkkeily	1	17
Retkeily	4	67
Luonnon tarkkailu	5	83
Pyöräily	1	17
Marjastus	2	33
Sienestys	3	50
Kasviharrastus	1	17
Opetukseen liittyvä käynti	2	33
Käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	2	33
Luontovalokuvaus	1	17
Murtomaahiihto laduilla	2	33
Murtomaahiihto latujen ulkopuolella	1	17
Lumikenkäkävely	2	33
Vaellus (yöpyminen maastossa)	2	33
Maiseman katselu	3	50
Uinti	3	50
Maastoruokailu	1	17
Luontopolkuun tutustuminen	2	33
Opastettu retki	2	33
Yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu	1	17
Näyttelyyn tutustuminen	1	17
Välinevuokraus	1	17
Asiakkaiden palvelu ja neuvonta	2	33
Luokkaretket	1	17
Muu	1	17
Vastanneita yhteensä	6	

Taulukko 28. Yritysten suunnittelemat toiminnot Kauhanevalla–Pohjankankaalla seuraavien 12 kuukauden aikana.

Toiminto	Kpl	%
Kävely	2	67
Retkeily	2	67
Luonnon tarkkailu	1	33
Lintuharrastus	2	67
Marjastus	1	33
Sienestys	1	33
Kasviharrastus	1	33
Luontovalokuvaus	1	33
Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	1	33
Murtomaahiihto	1	33
Vaellus (yöpyminen maastossa)	2	67
Maiseman katselu	2	67
Luonnon nähtävyyksien katselu	2	67
Uinti	2	67
Maastoruokailu	1	33
Maastopyöräily	2	67
Opastettu retki	1	33
Välinevuokraus	1	33
Tapahtuman järjestäminen	1	33
Extremeretket /-toiminta	1	33
Vastanneita yhteensä	3	

Taulukko 29. Kaikki yritysten tarjoamat toiminnot ja palvelut (muuallakin kuin Lauhanvuorella ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla).

Luokka	Toiminto tai palvelu
Muu	Kokouspalvelut
Muu	Ravitsemispalvelut luonnonrauhassa
Muu	Ruokailu
Muu	Kotieläintila elämykset
Muu	Kokous- ja juhlapalvelut
Muu	Lampaanvillan jatkojalostus ja markkinointi
Muu	Kokouspalvelut
Muu	Ruokaelämykset tilauksesta
Muu	Metallirakennus urakointi
Muu	Maatila majoitus
Muu	Viljan ja perunan myynti

3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen palveluita ja rakenteita alueilla. Kysymykset osoitettiin niille yrityksille, jotka olivat käyttäneet Lauhanvuorta tai Kauhanevaa–Pohjankangasta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana.

Lauhanvuoren kansallispuistossa kaikki vastaajat olivat käyttäneet alueen pysäköintipaikkoja ja tiestöä (taulukko 30). Vähiten oli käytetty telttailupaikkoja ja opastuspalveluita maastossa. Kauhanevala–Pohjankankaalla oli käytetty useampia palveluita ja rakenteita kuin Lauhanvuorella (taulukko 31). Vähiten vastaajat olivat käyttäneet ja arvioineet opastuspalveluita maastossa.

Lauhanvuoren alueen palveluista ja rakenteista suurin osa arvioitiin keskimäärin melko hyväksi. Parhaimman arvosanan saivat tulentekopaikat (taulukko 30, kuva 5). Myös pysäköintipaikat, jätehuollon toteutus ja ohjaus, Metsähallituksen aluetta koskevat verkkosivut ja yrittäjien tuottamat palvelut saivat hyvät arvostelut. Reittien ja rakenteiden turvallisuutta 60 % piti keskinkertaisena, mutta 80 % arvioi yleisen turvallisuuden ja siisteyden melko tai erittäin hyväksi. Kaikki vastaajat pitivät maiseman vaihtelevuutta melko hyvänä. Peräti 80 % piti Lauhanvuoren laen näkötornia keskinkertaisena. Heikoimman arvosanan sai tiestö, jonka 50 % arvioi melko huonoksi. Yksikään vastaajista ei arvioinut mitään kohtaa erittäin huonoksi.

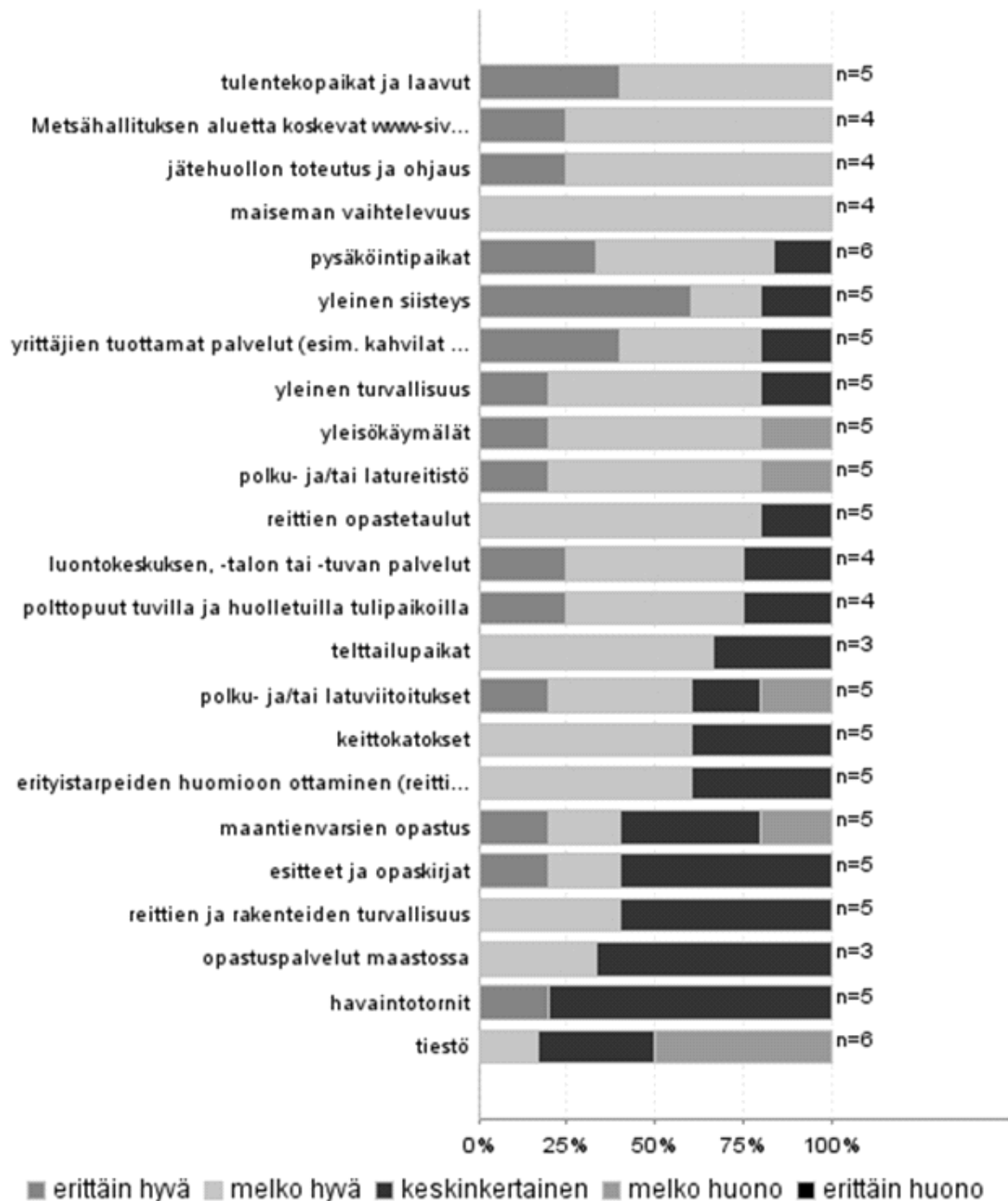
Kauhanevan–Pohjankankaan alueen palveluista ja rakenteista runsaat puolet arvioitiin keskimäärin melko hyväksi ja loput vain keskinkertaisiksi (taulukko 31, kuva 6). Parhaimman arvosanan sai jätehuollon toteutus ja ohjaus. Havaintotorni, polku- ja/tai latuviitoitukset, tulentekopaikat, polttopuut huolletuilla tulentekopaikoilla sekä yleisökäymälät saivat myös hyvät arvioinnit. Huonoimmaksi arvioitiin maantienvarsien opastus, jonka 67 % arvioi erittäin huonoksi. Seuraavaksi huonoimmiksi arvioitiin telttailupaikat ja Metsähallituksen aluetta koskevat verkkosivut. 67 % vastaajista arvioi erityistarpeiden huomioon ottamisen, reittien ja rakenteiden turvallisuuden sekä yleisen turvallisuuden ja siisteyden erittäin hyväksi.

Taulukko 30. Lauhanvuoren kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden käyttö sekä laadun arviointi (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

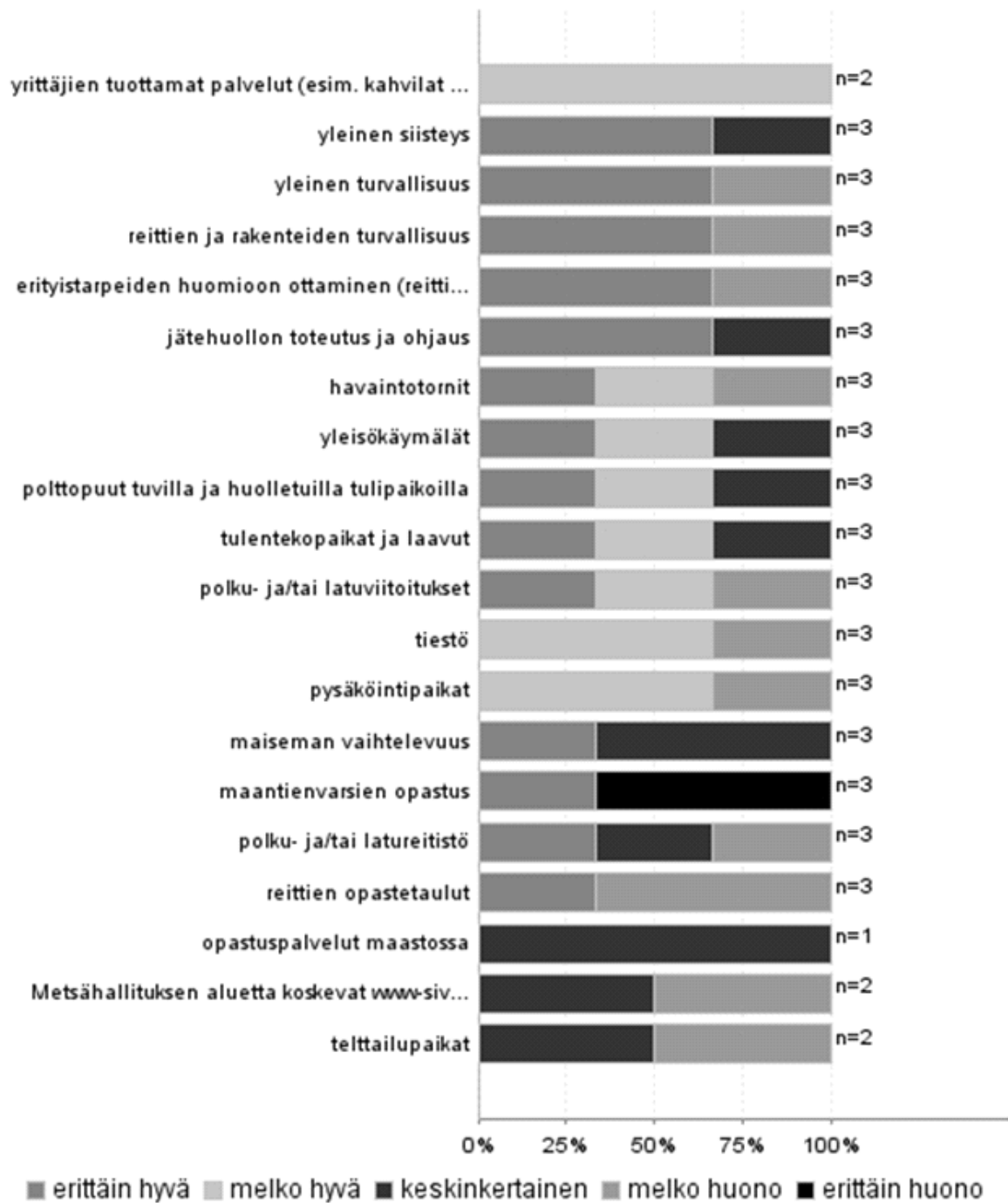
Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	6	100	0	0	17	50	33	4,2	0
Tiestö	6	100	0	50	33	17	0	2,7	0
Reittien opastetaulut	5	83	0	0	20	80	0	3,8	1
Polku- ja/tai latureitistö	5	83	0	20	0	60	20	3,8	1
Polku- ja/tai latuviitoitukset	5	83	0	20	20	40	20	3,6	1
Tulentekopaikat ja laavut	5	83	0	0	0	60	40	4,4	1
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	4	67	0	0	25	50	25	4,0	2
Yleisökäymälät	5	83	0	20	0	60	20	3,8	1
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	4	67	0	0	0	75	25	4,2	2
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	5	83	0	0	40	60	0	3,6	1
Telttailupaikat	3	50	0	0	33	67	0	3,7	3
Keittokatokset	5	83	0	0	40	60	0	3,6	1
Esitteet ja opaskirjat	5	83	0	0	60	20	20	3,6	1
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	4	67	0	0	0	75	25	4,2	2
Opastuspalvelut maastossa	3	50	0	0	67	33	0	3,3	3
Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	4	67	0	0	25	50	25	4,0	1
Maantienvarsien opastus	5	83	0	20	40	20	20	3,4	1
Havaintornit	5	83	0	0	80	0	20	3,4	1
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	5	83	0	0	20	40	40	4,2	1
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	5	83	0	0	60	40	0	3,4	1
Yleinen turvallisuus	5	83	0	0	20	60	20	4,0	1
Yleinen siisteys	5	83	0	0	20	20	60	4,4	1
Maiseman vaihtelevuus	4	67	0	0	0	100	0	4,0	2
Vastanneita yhteensä	6								

Taulukko 31. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden käyttö sekä laadun arviointi (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	3	100	0	33	0	67	0	3,3	0
Tiestö	3	100	0	33	0	67	0	3,3	0
Reittien opastetaulut	3	100	0	67	0	0	33	3,0	0
Polku- ja/tai latureitistö	3	100	0	33	33	0	33	3,3	0
Polku- ja/tai latuviitoitukset	3	100	0	33	0	33	33	3,7	0
Tulentekopaikat ja laavut	3	100	0	0	33	33	33	4,0	0
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3	100	0	0	33	33	33	4,0	0
Yleisökäymälät	3	100	0	0	33	33	33	4,0	0
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3	100	0	0	33	0	67	4,3	0
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3	100	0	33	0	0	67	4,0	0
Telttailupaikat	2	67	0	50	50	0	0	2,5	1
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	2	67	0	50	50	0	0	2,5	1
Opastuspalvelut maastossa	1	33	0	0	100	0	0	3,0	2
Maantienvarsien opastus	3	100	67	0	0	0	33	2,3	0
Havaintornit	3	100	0	33	0	33	33	3,7	0
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	2	67	0	0	0	100	0	4,0	1
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3	100	0	33	0	0	67	4,0	0
Yleinen turvallisuus	3	100	0	33	0	0	67	4,0	0
Yleinen siisteys	3	100	0	0	33	0	67	4,3	0
Maiseman vaihtelevuus	3	100	0	0	67	0	33	3,7	0
Vastanneita yhteensä	3								

Kuva 5. Lauhanvuoren palveluiden ja rakenteiden laadun arviointi.

Kuva 6. Kauhanevan–Pohjankankaan palveluiden ja rakenteiden laadun arviointi.

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan palveluiden ja rakenteiden määrään oltiin pääasiassa melko tyytyväisiä (taulukot 32 ja 33), mutta havaittavissa oli myös selvä tarve molempien kansallispuistojen tiettyjen palveluiden ja rakenteiden määrän lisäämiselle. Lauhanvuorella varsinkin polku- ja/tai latureitistöä, polku- ja/tai latuviitoituksia, maantienvarsien opastusta ja yrittäjien tuottamia palveluita pidettiin määrittäen liian pieninä. Kaiken kaikkiaan Lauhanvuoren 23 palvelusta ja rakenteesta selvästi yli puolia haluttiin lisää. Liian suureksi arvioitiin vain tiestön määrä.

Myös Kauhanevalla–Pohjankankaalla polku- ja/tai latureitistön sekä maantienvarsien opastuksen määrää pidettiin liian pienenä. Vastaajista puolet arvioi myös Metsähallituksen aluetta koskevat verkkosivut liian pieniksi. Kauhanevan–Pohjankankaan 20 palvelusta ja rakenteesta selvästi yli puolia haluttiin lisää. Minkään palvelun tai rakenteen määrää ei pidetty liian suurena.

Tyytyväisyyttä alueiden rakenteiden ja palveluiden määrään kokonaisuudessaan kysyttiin vielä erikseen. Lauhanvuorella kaikki yrittäjät olivat melko tyytyväisiä palveluiden ja rakenteiden kokonaisuuteen (taulukko 34). Sen sijaan Kauhanevan–Pohjankankaan yrittäjistä kaksi valitsi vaihtoehdon ”ei kumpikaan” ja yksi yritys oli erittäin tyytyväinen rakenteiden ja palveluiden kokonaisuuteen (taulukko 35).

Taulukko 32. Lauhanvuoren kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrän arviointi (1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri).

Palvelu	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %			Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri		
Pysäköintipaikat	6	100	17	83	0	1,83	0,41
Tiestö	6	100	17	67	17	2,00	0,63
Reittien opastetaulut	5	83	40	60	0	1,60	0,55
Polku- ja/tai latureitistö	5	83	80	20	0	1,20	0,45
Polku- ja/tai latuviitoitukset	5	83	60	40	0	1,40	0,55
Tulentekopaikat ja laavut	5	83	0	100	0	2,00	0,00
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3	50	0	100	0	2,00	0,00
Yleisökäymälät	5	83	40	60	0	1,60	0,55
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	4	67	0	100	0	2,00	0,00
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljetta- vuus, turvallisuus, opasteet yms.)	5	83	0	100	0	2,00	0,00
Telttailupaikat	4	67	0	100	0	2,00	0,00
Keittokatokset	5	83	40	60	0	1,60	0,55
Esitteet ja opaskirjat	5	83	20	80	0	1,80	0,45
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	4	67	0	100	0	2,00	0,00
Opastuspalvelut maastossa	3	50	0	100	0	2,00	0,00
Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	5	83	40	60	0	1,60	0,55
Maantienvarsien opastus	5	83	60	40	0	1,40	0,55
Havaintotornit	5	83	0	100	0	2,00	0,00
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjel- mapalvelut)	5	83	60	40	0	1,40	0,55
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	5	83	20	80	0	1,80	0,45
Yleinen turvallisuus	5	83	20	80	0	1,80	0,45
Yleinen siisteys	5	83	20	80	0	1,80	0,45
Maiseman vaihtelevuus	4	67	0	100	0	2,00	0,00
Vastanneita yhteensä	6						

Taulukko 33. Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrän arviointi (1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri).

Palvelu	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %			Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri		
Pysäköintipaikat	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Tiestö	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Reittien opastetaulut	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Polku- ja/tai latureitistö	3	100	67	33	0	1,33	0,58
Polku- ja/tai latuviitoitukset	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Tulentekopaikat ja laavut	3	100	0	100	0	2,00	0,00
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3	100	0	100	0	2,00	0,00
Yleisökäymälät	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3	100	0	100	0	2,00	0,00
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Telttailupaikat	3	100	0	100	0	2,00	0,00
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	2	67	50	50	0	1,50	0,71
Opastuspalvelut maastossa	1	33	0	100	0	2,00	0,00
Maantienvarsien opastus	3	100	67	33	0	1,33	0,58
Havaintotornit	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	2	67	0	100	0	2,00	0,00
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Yleinen turvallisuus	3	100	33	67	0	1,67	0,58
Yleinen siisteys	3	100	0	100	0	2,00	0,00
Maiseman vaihtelevuus	3	100	0	100	0	2,00	0,00
Vastanneita yhteensä	3						

Taulukko 34. Yritysten tyytyväisyys Lauhanvuoren palveluiden ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan.

	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytänyt n
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen		
Tyytyväisyys alueen palveluiden määrään kokonaisuudessaan	6	100	0	0	0	100	0	4,0	0

Taulukko 35. Yritysten tyytyväisyys Kauhanevan–Pohjankankaan palveluiden määrään kokonaisuudessaan.

	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytänyt n
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen		
Tyytyväisyys alueen palveluiden määrään kokonaisuudessaan	3	100	0	0	67	0	33	3,7	0

3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö

3.3.1 Toimintaympäristö

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan toimintansa taloudellista kannattavuutta. Suurin osa vastanneista piti matkailun taloudellista kannattavuutta keskinertaisena kaikilla tasoilla (taulukko 36). Parhaimmaksi arvioitiin matkailun toimialan kannattavuus koko Suomessa, sillä 8 % piti sitä erittäin hyvänä ja 23 % melko hyvänä. Maakunnassa ja kohdealueella matkailun kannattavuutta piti melko hyvänä 31 % vastanneista. Oman yrityksen taloudellista kannattavuutta piti melko hyvänä 23 % vastanneista, mutta 16 % piti sitä melko tai erittäin huonona.

Yrityksiä pyydettiin pohtimaan myös matkailualan yritysten toimintaedellytyksiä eri mittakaavoissa. Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaedellytyksiin omassa yrityksessä (keskiarvo 3,75 asteikolla 1–5, jossa 1 = erittäin huono ja 5 = erittäin hyvä) ja toimintaedellytyksiin alueen yrittäjien keskuudessa (ka 3,69). Heikoimmaksi koettiin toimintaedellytykset maakunnallisesti tai seudullisesti (ka 2,92) ja alueen sijaintikunnissa (ka 3,00). Yhteistyö Metsähallituksen kanssa arvioitiin keskinertaiseksi, ja melko huonoksi sen arvioi 15 % yrityksistä.

Taulukko 36. Yritysten mielipiteet taloudellisesta kannattavuudesta vuonna 2006. Arviointi 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Kannattavuus	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
			erittäin huono	melko huono	keskinertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
	n	%							
Matkailun toimialalla koko maassa	13	100	0	0	69	23	8	3,38	0,65
Matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella	13	100	0	8	62	31	0	3,23	0,60
Omassa yrityksessä	13	100	8	8	62	23	0	3,00	0,82

Taulukko 37. Yritysten mielipiteet toimintaympäristöstä vuonna 2006.

Toimintaympäristö	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
			erittäin huono	melko huono	keskinertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
	n	%							
Matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa	13	100	0	8	46	46	0	3,38	0,65
Yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	13	100	0	23	62	15	0	2,92	0,64
Yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa	13	100	8	15	46	31	0	3,00	0,91
Alueen yrittäjien keskuudessa	13	100	0	8	31	46	15	3,69	0,85
Yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	13	100	0	15	54	31	0	3,15	0,69
Omassa yrityksessä	12	92	0	0	42	42	17	3,75	0,75
Yhteensä	13								

3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö

Yrityksiltä tiedusteltiin, tekevätkö ne yhteistyötä muiden yritysten kanssa ja aikovatko ne lisätä yhteistyötä. Lisäksi tiedusteltiin, onko yhteistyön tekeminen hyvä asia yrityksen menestymisen kannalta. Erittäin paljon yhteistyötä ilmoitti tekevänsä 31 % vastanneista ja melko paljon 8 % vastanneista (taulukko 38). Sen sijaan 46 % vastanneista ilmoitti tekevänsä melko vähän yhteistyötä, ja 15 % ei tehnyt lainkaan yhteistyötä.

Yhteistyön määrän lisääminen oli todennäköistä 31 %:lla vastanneista. Lisäksi 23 % ilmoitti ehkä lisäävänsä yhteistyötä muiden yritysten kanssa. Lähes puolet (46 %) vastanneista arvioi yhteistyön lisäämisen olevan epätodennäköistä tai erittäin epätodennäköistä. Lähes kaikki yritykset kuitenkin arvioivat yhteistyön tekemisen erittäin hyväksi (62 %) tai melko hyväksi (31 %) yrityksen menestymisen kannalta.

Eniten yhteistyötä alueen yrittäjien välillä oli markkinointiin (70 %), myyntiin (50 %), tuotteisiin (40 %) sekä ruoka- ja majoituspalveluihin (kumpikin 40 %) liittyen (taulukko 39). Myös tapahtumien, tuotekehityksen ja ohjelmopalveluiden välillä tehtiin jonkin verran yhteistyötä. Lisäksi yhteistyötä oli kaluston, kuljetuspalveluiden sekä muun yhteistyöalan saralla.

Yritykset ilmoittivat yleisimmäksi yhteistyön muodoksi yhteistyökumppanuuden (taulukko 40). Kuu- della yrityksellä oli keskimäärin kolme yhteistyökumppania. Alihankkijoita oli 4 yrityksellä yhteensä 11. Ainoastaan yksi yritys toimi itse alihankkijana.

Yrityksiltä tiedusteltiin mielipiteitä yhteistyön onnistumisesta yritysten välillä. Vastaajista 62 % arvi- oi, että yrittäjäverkoston toiminta ei ollut parantunut eikä huonontunut edellisestä vuodesta (taulukko 41). Noin kolmasosa vastaajista arvioi yrittäjäverkoston toiminnan parantuneen ja 8 % arvioi yrittä- jäverkoston toiminnan huonontuneen. 46 % piti työnjakoa muiden yrittäjien kanssa kannattavana, mutta hieman yli puolet ei halunnut ottaa asiaan kantaa. Lähes puolet vastanneista oli pystynyt eri- koistumaan palveluketjussa muiden yritysten toiminnan ansiosta.

Taulukko 38. Yritysten yhteistyö muiden yritysten kanssa.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski- arvo	Keski- hajonta
	kpl	%	erittäin paljon	melko paljon	keskin- kertaisesti	melko vähän	ei lain- kaan		
Tekeekö yritys parhaillaan yh- teistyötä	13	100	31	8	46	15	2,92	1,61	
Aikooko yritys lisätä yhteistyötä	13	100	erittäin todennä- köisesti	toden- näköisesti	ehkä	epä- toden- näköi- sesti	erittäin epäto- dennä- köisesti	3,00	1,53
Onko yhteistyön tekeminen eduksi menestymiselle	13	100	erittäin hyvä	melko hyvä	keskin- kertainen	melko huono	erittäin huono	4,54	0,66
Vastanneita yhteensä	13	100							

Taulukko 39. Yritysten yhteistyöalat muiden yrittäjien kanssa.

Yhteistyöala alueen muiden yrittäjien kanssa	Kpl	%
Markkinointi	7	70
Myynti	5	50
Kalusto	1	10
Tapahtumat	3	30
Tuotteet	4	40
Tuotekehitys	3	30
Majoituspalvelut	4	40
Ruokailupalvelut	4	40
Ohjelmapalvelut	3	30
Kuljetuspalvelut	1	10
Muu	1	10
Vastanneita yhteensä	10	

Taulukko 40. Yritysten yhteistyön tyyppi.

Yhteistyön tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Yrityksellä on alihankkijoita	4	11	2,75	2,22	1	1	2	4	6
Yrityksellä on yhteistyökumppaneita	6	20	3,33	3,39	1	1	3	3	10
Yritys toimii alihankkijana	1	2	2,00		2	2	2	2	2
Yhteensä	11	33	3,00	2,72	1	1	2	3	10

Taulukko 41. Mielipiteitä yhteistyön onnistumisesta. Arviointi: 1 = täysin eri mieltä, ... 5 = täysin samaa mieltä.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
			täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa	täysin samaa mieltä		
	n	%							
Yrittäjätverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta	13	100	8	0	62	8	23	3,38	1,12
Työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa	13	100	0	0	54	8	38	3,85	0,99
Yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin	13	100	0	0	54	23	23	3,69	0,85

3.3.3 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö

Taulukossa 42 esitetään yritysten ja Metsähallituksen välistä yhteistyötä. Taulukkoa tarkasteltaessa huomataan, että yritysten ja Metsähallituksen välillä on erittäin vähän yhteistyötä. Eniten yhteistyötä on alueen käyttöön liittyvissä sopimuksissa ja luvissa. Yhteistyötä on tehty jonkin verran myös alueen ja palveluiden markkinoimisessa, maa-aineksen myynnissä ja ostossa sekä Metsähallituksen palvelurakenteiden käytössä. Yhteistyötä ei ollut lainkaan tonttikauppoihin ja vuokraukseen, matkailun ohjelmapalveluihin, puun ostoon ja myyntiin sekä alueen muihin palveluihin liittyvissä asioissa.

Taulukossa 43 on esitetty yritysten tyytyväisyys Metsähallituksen kanssa tehtyyn yhteistyöhön. Tyytyväisimpiä oltiin matkailun ohjelmalveluihin, Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttöön ja alueen käyttöön liittyviin sopimuksiin. Tyytymättömämpiä oltiin alueen käytön suunnitteluun sekä alueen ja palveluiden markkinoimiseen.

Taulukko 42. Yhteistyön määrä yritysten ja Metsähallituksen välillä.

Yhteistyöala	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	13	100	62	0	15	23	0	2,00	1,35
Alueen käyttöön liittyvät luvat	13	100	62	8	15	15	0	1,85	1,21
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	13	100	69	23	8	0	0	1,38	0,65
Alueen käytön suunnittelu	13	100	85	0	15	0	0	1,31	0,75
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	13	100	77	15	8	0	0	1,31	0,63
Maa-aineksen myynti/osto	13	100	85	0	8	8	0	1,38	0,96
Tonttikaupat ja vuokraus	13	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Matkailun ohjelmalvelut	13	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Hakkuiden suunnittelu	13	100	85	8	8	0	0	1,23	0,60
Puun ostomyynti	13	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Alueen muut palvelut	13	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Muu	5	38	80	0	0	0	20	1,80	1,79
Vastanneita yhteensä	13								

Taulukko 43. Yritysten tyytyväisyys yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa.

Yhteistyöala	Tehnyt yht. ja arv.		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei yhteistyötä n
	n	%	erittäin tyytymättömän	melko tyytymättömän	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen		
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	5	38	0	20	60	20	0	3,0	8
Alueen käyttöön liittyvät luvat	5	38	0	20	80	0	0	2,8	8
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	6	46	33	33	17	17	0	2,2	7
Alueen käytön suunnittelu	5	38	60	20	20	0	0	1,6	8
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	6	46	0	17	67	17	0	3,0	7
Maa-aineksen myynti/osto	0	0	0	0	0	0	0		13
Tonttikaupat ja vuokraus	0	0	0	0	0	0	0		13
Matkailun ohjelmalvelut	2	15	0	0	50	0	50	4,0	11
Hakkuiden suunnittelu	0	0	0	0	0	0	0		13
Puun ostomyynti	0	0	0	0	0	0	0		13
Muu	0	0	0	0	0	0	0		4
Vastanneita yhteensä	13								

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen toimintaa Lauhanvuorella ja Kauhanevalle-Pohjankankaalla asteikolla yhdestä viiteen, jossa 1 on erittäin huono ja 5 erittäin hyvä. Lauhanvuorella parhaimmat arvostelut saivat jätehuolto (keskiarvo 4,0) ja polttopuuhuolto (ka 3,8) (taulukko 44). Kummassakin kohdassa 40 % vastaajista arvioi toiminnan erittäin hyväksi. Seuraavaksi parhaimmat arvostelut saivat Lauhanvuoren aluetta koskevien verkkosivujen hyödyllisyys (ka 3,67) ja Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa (ka 3,5). Kyseisissä kohdissa 67 % vastaajista arvioi toiminnan erittäin hyväksi tai melko hyväksi. Keskinäkertaisia paremmat arvostelut saivat myös palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä, palvelurakenteet maastossa sekä maasto-opasteet. Huonoimmat arvostelut saivat erityisryhmien palvelut (keskiarvo 2,6) sekä Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujärjestelmäkoulutus (ka 2,67). Jopa 40 % vastaajista arvioi erityisryhmien palvelut joko erittäin huonoksi tai melko huonoksi, ja Metsähallituksen tarjoaman ympäristö- ja laatujärjestelmäkoulutuksen arvioi erittäin huonoksi kolmasosa vastaajista. Metsähallitus ei ollut vielä järjestänyt koulutusta yrittäjille, mikä selittänee tulosta.

Kauhanevalle-Pohjankankaalla parhaimmat arvostelut saivat Lauhanvuoren tapaan jätehuolto (keskiarvo 4,4) ja polttopuuhuolto (ka 4,2). Kummassakin kohdassa 60 % vastaajista arvioi toiminnan erittäin hyväksi ja 20 % melko hyväksi. Kiitosta saivat myös palvelurakenteet maastossa (ka 3,8) sekä rakenteiden ja reittien turvallisuus (ka 3,4). Kyseisissä kohdissa 40 % vastaajista arvioi toiminnan erittäin hyväksi. Heikoimmiksi arvioitiin opastusaineiston laatu ja saatavuus (ka 2,0) sekä erityisryhmien palvelut (ka 2,2). Kummassakin kohdassa jopa 60 % vastaajista arvioi toiminnan erittäin huonoksi. Myös Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujärjestelmäkoulutus (ka 2,33) sai moitteita. Vastaajista kaksi kolmasosaa arvioi toiminnan erittäin huonoksi. Metsähallitus ei ollut vielä järjestänyt koulutusta yrittäjille, mikä selittänee tulosta.

Metsähallituksen toiminta Lauhanvuoren kansallispuistossa sai yleisarvosanaksi 3,39 ja Kauhanevalle-Pohjankankaalla yleisarvosanaksi tuli 3,08.

Taulukko 44. Yritysten arvio Metsähallituksen toiminnasta Lauhanvuoren kansallispuistossa. Arvionti: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

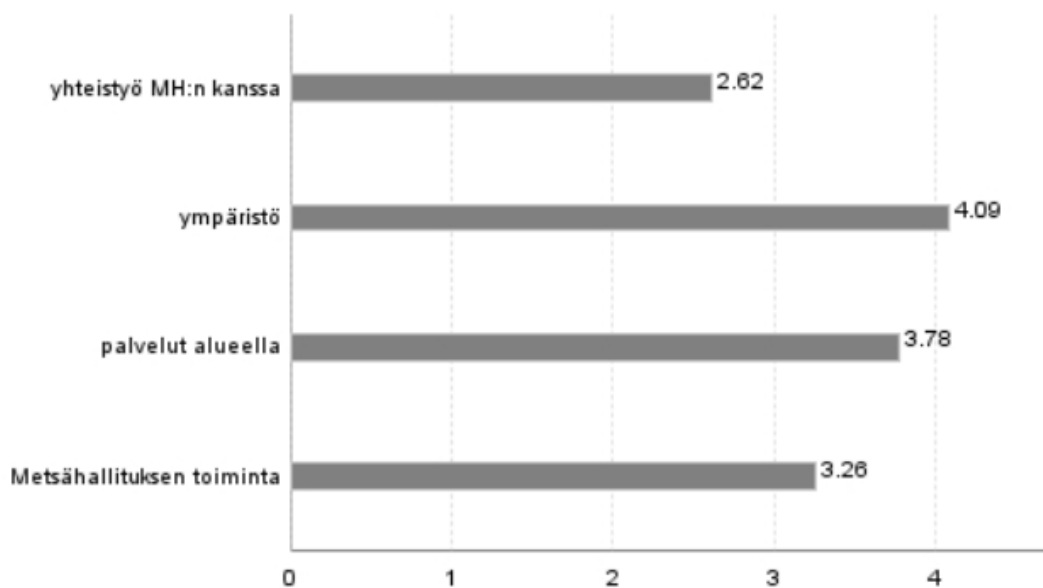
Palvelu	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytännyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	5	83	0	0	60	40	0	3,40	2
Palvelurakenteet maastossa (tulenteopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	5	83	0	20	20	60	0	3,40	2
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	5	83	20	0	40	20	20	3,20	2
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	5	83	0	20	20	60	0	3,40	2
Polttopuuhuolto	5	83	0	20	20	20	40	3,80	2
Jätehuolto (käymälät, jätepiestit, yleinen siisteys)	5	83	0	0	40	20	40	4,00	2
Erytisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	5	83	20	20	40	20	0	2,60	2
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	6	100	17	0	17	50	17	3,50	1
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	6	100	0	17	33	50	0	3,33	1
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	6	100	0	17	17	50	17	3,67	1
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujärjestelmäkoulutus	3	50	33	0	33	33	0	2,67	4
Muu	0	0							2
Vastanneita yhteensä	6								
Aluekohtainen ka								3,39	
Vertailukelpoinen ka								3,39	

Taulukko 45. Yritysten arvio Metsähallituksen toiminnasta Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelu	Käyttänyt ja arvioinnut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytetty n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	5	100	0	20	60	0	20	3,20	1
Palvelurakenteet maastossa (tulente-kopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	5	100	0	20	20	20	40	3,80	1
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	5	100	20	0	40	0	40	3,40	1
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	5	100	20	20	40	0	20	2,80	1
Polttopuuhuolto	5	100	0	20	0	20	60	4,20	1
Jätehuolto (käymälät, jätepisteet, yleinen siisteys)	5	100	0	0	20	20	60	4,40	1
Erytisryhmien palvelut (esim. liikun-taesteiset)	5	100	60	0	20	0	20	2,20	1
Metsähallituksen henkilöstön yhteis-työ yrittäjien kanssa	4	80	25	50	0	0	25	2,50	2
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	5	100	60	20	0	0	20	2,00	1
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	4	80	25	50	0	0	25	2,50	2
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatuja järjestelmäkoulutus	3	60	67	0	0	0	33	2,33	3
Vastanneita yhteensä	5								
Aluekohtainen ka								3,08	
Vertailukelpoinen ka								3,08	

3.4 Asiakastyytyväisyys

Metsähallituksen toimintaa ja palvelurakenteita kuvaavien kysymysten vastaukset voidaan luokitella asiakastyytyväisyyden osatekijöihin. Taulukko kysymysvaihtoehtojen jakautumisesta eri osatekijöihin löytyy liitteestä 3. Kuvassa 7 ovat asiakastyytyväisyyden osa-alueittaiset keskiarvot Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoissa. Näiden perusteella laskettu asiakastyytyväisyysindeksi on Lauhanvuorella ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla 3,47 eli lähes melko hyvä (asteikko 1–5, jossa 1 = erittäin huono ja 5 = erittäin hyvä). Osa-alueista ympäristö arvostettiin korkeimmalle, sen keskiarvo oli 4,09. Seuraavaksi tulivat palvelut alueella (ka 3,78) sekä Metsähallituksen toiminta (ka 3,26). Heikoimman arvosanan sai yhteistyö Metsähallituksen kanssa. Sen keskiarvo oli 2,62 eli selvästi alle keskinkertaisen tason.

Kuva 7. Asiakastyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

3.5 Kestävä luontomatkailu

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen suojelualueiden kestävän luontomatkailun periaatteita (liite 2). Yritykset suhtautuivat periaatteisiin hyvin positiivisesti. Suurin osa yrityksistä (77 %) arvioi periaatteiden hyväksyttävyyden erittäin hyväksi (taulukko 46). Periaatteiden soveltuvuuden yrityksen toimintaan koki melko hyväksi tai erittäin hyväksi 84 % yrityksistä. Suurin osa yrityksistä arvioi periaatteet toteuttamiskelpoisiksi, mutta toisaalta lähes neljäsosa arvioi periaatteiden toteuttamiskelpoisuuden keskinkertaiseksi. Periaatteiden selkeyttä ja ymmärrettävyyttä piti melko tai erittäin hyvänä 85 % ja keskinkertaisena 15 %.

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan myös kestävän luontomatkailun periaatteiden toteutumista. Yrittäjien mielestä mikään taho ei ollut onnistunut periaatteiden toteuttamisessa huonosti (taulukko 47). Yrityksistä 69 % arvioi oman yrityksen ja sen asiakkaiden sekä yrityksen sidosryhmien toteuttavan kestävän luontomatkailun periaatteita melko hyvin tai erittäin hyvin. Myös yritysverkoston arvioitiin toteuttavan hyvin kestävän luontomatkailun periaatteita. Yrittäjien mielestä Metsähallitus ei onnistunut kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa yhtä hyvin kuin muut tahot, mutta sekin onnistui keskinkertaista paremmin.

Taulukko 46. Metsähallituksen suojelualueiden kestävän luontomatkailun periaatteiden arviointi (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Kestävän luontomatkailun periaatteiden	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Soveltuvuus yrityksen toimintaan	13	100			15	15	69	4,54	0,78
Toteuttamiskelpoisuus	13	100			23	15	62	4,38	0,87
Selkeys ja ymmärrettävyys	13	100			15	54	31	4,15	0,69

Taulukko 47. Onnistuminen kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Taho	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Yrityksen sidosryhmät	13	100			31	46	23	3,92	0,76
Yritysverkosto	13	100			38	31	31	3,92	0,86
Metsähallitus	13	100			38	46	15	3,77	0,73
Yhteensä	13								

3.6 Tulevaisuus

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan tulevaisuudennäkymiään. Kaikki yritykset arvioivat toimintansa joko pysyvän ennallaan tai kasvavan tulevaisuudessa (taulukko 48). Lähes puolet (46 %) yrityksistä arvioi toimintansa pysyvän ennallaan ja 53 % arvioi toimintansa kasvavan. Yrityksen henkilöstömäärän arvioi pysyvän ennallaan 62 % ja kasvavan 38 % yrityksistä. 62 % arvioi alueen matkailun kasvavan, ja 38 % arvioi, että alueen matkailu pysyy ennallaan.

Yritykset arvioivat asiakaskuntansa kansainvälistyvän selvästi tulevaisuudessa (taulukko 49). Ulkomaalaisten määrän arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa 14 prosenttiyksikköä nykytilaan verrattuna. Yritysassiakkaiden määrän arvioidaan kasvavan vieläkin selvemmin. Yritykset arvioivat yritysasiakkaiden määrän kasvavan jopa 34 prosenttiyksikköä.

Yli puolet (57 %) yrityksistä arvioi Lauhanvuoren merkittävän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa melko paljon tai erittäin paljon (taulukko 50). Vajaa kolmasosa (29 %) arvioi alueen merkityksen olevan keskinkertaista ja 14 % arvioi alueen merkityksen melko vähäiseksi. Lauhanvuoren merkitys yrityksille siis kasvaa hieman nykytilaan verrattuna.

Myös Kauhanevan–Pohjankankaan merkityksen arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa. Kaksi kolmasosaa (66 %) yrityksistä arvioi Kauhanevan–Pohjankankaan merkittävän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa erittäin paljon tai melko paljon (taulukko 51). Loput yrityksistä arvioi alueen merkityksen olevan keskinkertaista. Yksikään yrityksistä ei siis arvioinut Kauhanevan–Pohjankankaan merkittävän tulevaisuudessa melko vähän tai ei lainkaan.

Taulukko 48. Tulevaisuuden näkymät ja muutokset toiminnan laajuudessa. Arviointi: 1 = supistuu merkittävästi, ... 5 = kasvaa merkittävästi.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	supistuu merkittävästi	supistuu jonkin verran	pysyy entisellään	kasvaa jonkin verran	kasvaa merkittävästi		
Yrityksen henkilöstömäärä	13	100			62	23	15	3,54	0,78
Alueen matkailu	13	100			38	54	8	3,69	0,63
Yhteensä	13								

Taulukko 49. Yritysten arvio asiakaskunnan koostumuksesta tulevaisuudessa.

Yritysten asiakkaista tulevaisuudessa	%
Suomalaisia	82
Ulkomaalaisia	17
Yksityisasiakkaita	49
Yrityisasiakkaita	50

Taulukko 50. Lauhanvuoren kansallispuiston merkitys yrityksille tulevaisuudessa. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskin-kertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		

Taulukko 51. Kauhannevan–Pohjankankaan kansallispuiston merkitys yrityksille tulevaisuudessa. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskin-kertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		

3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle

Vapaamuotoisessa palautteessa kysyttiin yritysten toiveita kansallispuistojen kehittämiseksi, jotta ne vastaisivat paremmin yritysten tarpeita. Lisäksi kysyttiin turvallisuuden liittyviä kehittämisehdotuksia sekä muita toiveita Metsähallitukselle.

Toiveita Lauhanvuoren kansallispuiston kehittämiseksi oli suhteellisen paljon. Lauhanvuoren kansallispuistoon kaivattiin muun muassa tieyhteyttä puiston pohjoispuolella sijaitsevasta Uuronkylästä. Kauhajärven kylän pohjoispuolella sijaitseva Katikan kanjoni toivottiin liitettävän samaan yhteyteen Lauhanvuoren kanssa. Aumakiven tiellä olevan Sarviluoman opastuskeskusviitan huomautettiin olevan virheellinen, ja sen tilalle toivottiin Kivijadalle johdettavaa viittaa. Kivijadalle toivottiin käymälää. Lauhanvuorelle toivottiin lisäksi pitkospuiden päähän varoituksia niiden liukkaudesta sateella, parempia hiihto-opasteita sekä laavaa sopivalle paikalle. Muurahaisen luontotuvalle haluttaisiin säännölliset aukioloajat ja Muurahaista myös toivottiin kehitettävän nykyistä enemmän. Muuraha-

seen toivottiin ruoka- ja nettipalveluita, enemmän lehtitarjontaa sekä valmisruokien myyntiä retkeilijöitä varten. Myös opas- ja ohjelmapalveluita haluttaisiin enemmän nimenomaan sesonkiajalle. Metsähallituksen Lauhanvuoren kansallispuiston esitteeseen haluttaisiin lisätä yrittäjien toimipaikat.

Myös Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kehittämiseksi tuli monenlaisia ehdotuksia. Eniten toiveita kohdistettiin reitistöön, tiestöön ja maanteiden opasteisiin. Pitkospuulenkkiä toivottiin Karvian puolelle ja lähemmäksi kirkonkylää esimerkiksi Kiviharjun alapuolelle. Lisäksi toivottiin kansallispuiston Kauhanevan puoliskolle toista reittiä Kauhalammin pitkospuureitin lisäksi. Tämän reitin toivottiin kulkevan Salomaan nuotiopaikalta etelään päin ja sieltä Maantielakson takaa vanhalle metsätielle. Metsätie yhdistyy Kyrönkankaan museotiehen, joten kulku takaisin Salomaahan hoituisi museotien kautta. Kyseinen reitti voisi olla talvella hiihtäjien käytössä. Kyrönkankaan museotielle toivottiin myös hoidettua latua talvikauden ajalle sekä tien varrelle karttaa, jossa olisivat puiston palveluiden tarjoajat ja heidän yhteystiedonsa. Liikuntarajoitteisille haluttaisiin paremmat reitit pysäköintipaikoilta pitkospuiden alkuun sekä suon reunaan. Pysäköintipaikkoja esitettiin suurennettaviksi niin, että linja-autoilla olisi niissä paremmat kääntymismahdollisuudet. Lisäksi toivottiin maantieopastetta Aunesluomantielle.

Yrityksiltä pyydettiin mielipiteitä myös siitä, miten kansallispuistoja pitäisi kehittää seuraavien kahden vuoden aikana. Lauhanvuorelle toivottiin laavaa järvien tai lampien rannalle sekä metsäpalovarituslappuja nuotiopaikoille. Lisäksi toivottiin, että palaneen Lauhan kämpän tilalle rakennettaisiin pieni varaustupa. Parkkipaikkoja toivottiin lisää. Usea yritys toivoi, että liikuntarajoitteisten huomiointiin otamiseen sekä liikkumismahdollisuuksien parantamiseen kiinnitettäisiin enemmän huomiota. Muurahaisen luontotupaan toivottiin suunnattavan enemmän voimavaroja niin, että tupa saataisiin toimivaksi kokonaisuudeksi. Lisäksi toivottiin, että Lauhanvuoren kansallispuiston ympäristössä olevan muutaman tien mm. Vähälauhantien Metsähallituksen kohdan ylittäminen sallittaisiin moottorikelkalla. Kyse olisi nimenomaan tien ylittämisestä, ja tällä pyrittäisiin vähentämään ns. ”villiä kelkailua” puistossa.

Kauhanevalle–Pohjankankaalle toivottiin lisää pitkospuureittejä myös Karvian puolelle sekä lisää opasteita ja infotauluja. Infotauluissa toivottaisiin olevan tietoa alueella toimivista yrityksistä. Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistosta haluttaisiin samanlainen esite kuin Lauhanvuoren kansallispuistostakin on olemassa.

Kansallispuistojen turvallisuuteen liittyviä kehittämissuhteita esitettiin jonkin verran. Varsinkin pitkospuureitit olivat yritysten huolen aiheena. Useampi haastateltava toivoi, että pitkospuuta kunnostettaisiin enemmän ja että niiden hoitamiseen kohdennettaisiin enemmän voimavaroja molemmissa kansallispuistoissa. Kauhanevalle–Pohjankankaalla ehdotettiin pitkospuuille myös kaiteita ja levennyksiä liikuntarajoitteisia varten.

Muita Metsähallitukselle esitettyjä toiveita oli jonkin verran. Metsähallituksen toivottiin huomioivan myös yksityiset yrittäjät alueen kehittämisessä, koska kunnasta ei ole aina apua. Toivottiin myös yhteisesitettä Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoista sekä Katikan kolmen lakin kohteesta. Alueen yritysten toivottiin olevan paremmin esillä Metsähallituksen verkkosivuilla, ja Metsähallituksen toivottiin olevan enemmän asiakkaana alueilla toimiville yrityksille. Käyttäjämaksuja toivottiin pois yrittäjiltä. Lisäksi ehdotettiin, että Lauhanvuorella olisi kesäoppaan järjestämä säännöllinen viikko-ohjelma, josta voisi kertoa asiakkaille ja kävijöille. Toiveena oli, että viikko-ohjelmaan voisi osallistua yksikin henkilö kerrallaan eli ei tarvitsisi isoa ryhmää saadakseen palveluja. Viimeiseksi toivottiin lyhyesti ja ytimekkäästi Metsähallitusta pitämään Suomi siistinä.

4 Tulosten tarkastelu ja yhteenveto

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimuksessa haastateltiin 12 eri yritystä, joista yksi toimi sekä Lauhanvuoren että Kauhanevan–Pohjankankaan alueella. Lauhanvuorta käytti liiketoiminnassaan 6 yritystä ja Kauhanevaa–Pohjankangasta 3 yritystä.

Lähes kaksi kolmasosaa (62 %) haastatelluista yrittäjistä ilmoitti toimialueekseen koko Suomen. Se, että niin monet yritykset ilmoittivat toimialueekseen koko Suomen, selittyy paljolti asiakkaiden saapumisella eri puolilta Suomea. Toisaalta Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan alueella toimii myös paljon yrityksiä, joilla on sekä majoitus- että ravitsemispalveluja, ja näiden yritysten asiakkaat tulevat useimmiten kauempaa kuin naapurikunnista. Karvian kunnan sekä Kauhajoen kaupungin ilmoitti toimialueekseen 31 % yrityksistä, ja 23 % yrityksistä ilmoitti toimivansa Isojoen kunnan alueella. Yleisimmät yritysten toimialat olivat majoituspalvelut (31 %), ravitsemispalvelut (23 %) sekä muut toimialat (23 %). Majoitus- ja ravitsemispalveluiden yleisyys Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan alueella voidaan luultavasti selittää kyseisten palveluiden runsaalla kysynnällä. Kauempaa tulevat käyttävät sekä majoitus- että ravitsemispalveluja, kun taas kotikunnan tai lähikuntien asiakkaat käyttävät pääsääntöisesti vain ravitsemispalveluja.

Yrityksillä oli viimeisen vuoden aikana yhteensä noin 62 000 asiakasta, joista 9 500 (15 %) oli käyttänyt Lauhanvuoren tai Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistoa. Kaikista yritysten asiakkaista 3 % oli ulkomaalaisia, ja heistä suurin osa oli kotoisin Ruotsista (31 %) tai Virosta (16 %). Lauhanvuorta ja Kauhanevaa–Pohjankangasta käyttäneistä asiakkaista ulkomaalaisia oli noin 4 %. Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan sijainti Länsi-Suomessa lähellä kaksikielisiä kuntia ja rannikkoa on varmasti vaikuttanut siihen, että ruotsalaisia asiakkaita oli runsaasti. Toisaalta niin Ruotsi kuin Virokin ovat molemmat Suomen naapurivaltioita, joten myös helpot ja lyhyet kulkuyhteydet ovat varmasti osasyynä siihen, että kyseisistä maista tulee paljon asiakkaita.

Yritysten kaikista asiakkaista 84 % oli yksityishenkilöitä ja 16 % yrityksiä tai muita tahoja. Sen sijaan yritysten Lauhanvuorella ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla vierailleista asiakkaista 56 % oli yksityishenkilöitä ja 44 % yritysasiakkaita tai muita tahoja. Yritysasiakkaita yrityksillä oli kaiken kaikkiaan yhteensä 9 980 henkilöä, joista melkein puolet (42 %) oli vierailut joko Lauhanvuorella tai Kauhanevalla–Pohjankankaalla, kun taas yritysten kaikista yksityisasiakkaista kansallispuistoissa oli vierailut vain noin 10 %. Yksityisasiakkaiden vierailu puistossa oli siis selvästi satunnaisempaa kuin yritysasiakkaiden.

Vilkkaimmat kuukaudet kansallispuistoja käyttävien asiakkaiden osalta olivat elokuu (16 %), heinäkuu (14 %) ja kesäkuu (13 %). Suurin osa yritysten yksityisasiakkaista vieraileekin kansallispuistoissa juuri lomakuukausien aikana, kun taas yritysasiakkaat vierailevat kansallispuistoissa pääasiallisesti joulun sekä kevään ja syksyn aikana. Pikkujoulujen ja muiden virkistymisreissujen vuoksi joulun aikana kansallispuistoissa vierailee lähes viidesosa (18 %) aluetta käyttävistä yritysasiakkaista. Kaikki yritysten asiakkaat mukaan lukien vilkkain kuukausi oli heinäkuu. Tämä selittyy sillä, että yksityishenkilöt viettävät lomansa pääasiassa heinäkuussa ja suurin osa (84 %) yritysten kaikista asiakkaista on nimenomaan yksityishenkilöitä.

Kahdellatoista yrityksellä oli yhteensä 16 vakituista kokopäiväistä/osa-aikaista työntekijää vuonna 2006. Kaiken kaikkiaan yritykset työllistivät vakituiset ja määräaikaiset työntekijät yhteenlaskettuna 52 henkilöä, joista suurin osa (90 %) asui Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen sijaintikunnissa: Kauhajoella, Karvialla, Isojoella ja Honkajoella. Työntekijöiden suuren määrän kansallispuistojen sijaintikunnista selittää luultavasti se, että useimmissa yrityksissä oli vain

yksi tai kaksi vakituista työntekijää, joiden lisäksi tarvittiin työvoimaa yrityksen sesonkiajaksi ja tämä kyseinen työvoimaa koostui usein yrityksen kotipaikkakunnalla asuvista henkilöistä. Lähes kaikki yritykset arvioivat työvoiman määrän sopivaksi, mutta yksi yritys ilmoitti kärsivänsä jatkuvasta työvoimapulasta. Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla arvioitiin vähintään keskinkertaiseksi.

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan merkitys yritystoiminnalle vaihteli jonkin verran. 33 % sekä Lauhanvuoren että Kauhanevan–Pohjankankaan yrityksistä arvioi, että kansallispuistoilla oli ollut erittäin paljon merkitystä. Lauhanvuoren kansallispuiston merkityksen keskiarvo oli 3,33 1–5 asteikolla, jossa 1 = ei lainkaan merkitystä ja 5 = erittäin paljon merkitystä. Kauhanevalla–Pohjankankaalla keskiarvo oli 3,67. Kauhaneva–Pohjankangas siis merkitsisi tulosten valossa sitä käyttäville yrityksille hieman enemmän kuin Lauhanvuori omille yrityksilleen. On kuitenkin huomioitava, että Lauhanvuorta käyttävien yritysten määrä oli kaksinkertainen verrattuna Kauhanevaa–Pohjankangasta käyttäviin yrityksiin. Suurin osa kansallispuistoja käyttäneistä yrityksistä arvioi yrityksensä käyttävän alueita myös seuraavien 12 kk:n aikana. Kauhanevalla–Pohjankankaalle oli mahdollisesti tulossa yksi yritys lisää, sillä yritys, joka ei aikaisemmin ollut käyttänyt aluetta, arvioi ehkä käyttävänsä kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavan vuoden aikana.

Kansallispuistoja käyttäneistä yrityksistä suurin osa arvioi käyttäneensä alueita sesonkiaikana kerran viikossa tai kerran kahdessa viikossa. Sesongin ulkopuolella suurin osa yrityksistä arvioi käyttäneensä Lauhanvuorta sekä Kauhanevaa–Pohjankangasta harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Molempien kansallispuistojen käyttö on siis painottunut pääosin yritysten sesonkiajoille, jolloin yritysten asiakasmäärätkin ovat kaikkein suurimpia. Kansallispuistoja yritystoiminnassaan käyttäneet yritykset olivat harjoittaneet Lauhanvuorella enemmän eri toimintoja kuin Kauhanevalla–Pohjankankaalla. Lauhanvuorella oli harjoitettu 26 eri toimintoa, kun vastaava harjoitettujen toimintojen määrä Kauhanevalla–Pohjankankaalla oli 20. Täytyy kuitenkin muistaa, että Lauhanvuorta käyttäviä yrityksiä oli kaksinkertainen määrä Kauhanevaa–Pohjankangasta käyttäviin yrityksiin verrattuna. Lisäksi Lauhanvuorella on palveluiden ja rakenteiden puolesta monipuolisemmat mahdollisuudet erilaisten toimintojen harjoittamiselle.

Lauhanvuoren suosituimmat aktiviteetit olivat luonnon tarkkailu, retkeily ja kävely, kun taas Kauhanevan–Pohjankankaan suosituimpia aktiviteetteja olivat muun muassa maastopyöräily ja lintuharrastus. Syynä kävelyn ja retkeilyn suosioon on ainakin osittain Lauhanvuoren kansallispuiston suhteellisen laaja polkuverkosto. Luonnontarkkailun suosioon vaikuttaa varmasti positiivisesti Lauhanvuoren laella sijaitseva näkötorni. Useat hyväkuntoiset vanhojen metsäteiden pohjat antavat maastopyöräilijöille ihanteelliset olosuhteet Kauhanevalla–Pohjankankaalla ja alueen runsas lintulajisto antaa myös hyvät edellytykset lintuharrastukselle. Aktiviteettien luonteesta voidaan päätellä, että yritykset ilmoittivat myös asiakkaidensa omatoimisia harrastuksia omien järjestämiensä aktiviteettien lisäksi. Kaksi kolmasosaa Lauhanvuorella toimivista yrityksistä ilmoitti kävelyn sekä luonnon tarkkailun alueen tärkeimmiksi aktiviteeteiksi, kun taas Kauhanevalla–Pohjankankaalla tärkeimmät aktiviteetit olivat maastoruokailu, maastopyöräily ja opastettu retki. Tarjottujen aktiviteettien suunniteltiin pysyvän pääosin samoina seuraavien 12 kuukauden aikana. Alueilla toimivien yritysten suunnitelmissa onkin luultavasti nykyisten aktiviteettien monipuolistaminen ja kehittäminen niiden määrän lisäämisen sijaan.

Lauhanvuoren palveluista ja rakenteista parhaiksi arvioitiin tulenteko- ja pysäköintipaikat, jätehuollon toteutus ja ohjaus, Metsähallituksen aluetta koskevat verkkosivut sekä yrittäjien tuottamat palvelut, joita kaikkia vähintään 80 % vastaajista piti melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Huonoimmaksi arvioitiin tiestö, jota puolet vastaajista piti melko huonona. Se, että niin moni yrittäjästä piti Lauhanvuoren kansallispuiston tiestöä melko huonona, johtuu mahdollisesti suurilta osin Lauhanvuoren läpi kulkevan hiekkatien huonosta kunnosta tarkasteluvuoden kesänä. Myös opastuspalvelut maastossa,

maantienvarsien opastus sekä Lauhanvuoren näkötorni saivat moitteita. Yllättävää on, että 80 % vastaajista arvioi vuonna 2004 Lauhanvuoren laelle rakennetun uuden näkötornin keskinkertaiseksi. On mahdollista, että aluetta käyttävät yritykset pitävät nykyisen näkötornin hyödyntämismahdollisuuksia liiketoiminnassaan huonompina kuin entisen näkötornin. On kuitenkin merkittävää, ettei yksikään vastaajista arvioinut mitään kohtaa erittäin huonoksi.

Kauhanevan–Pohjankankaan palveluista ja rakenteista parhaiksi arvioitiin jätehuollon toteutus ja ohjaus, tulentekopaikat, polttopuut huolletuilla tulipaikoilla, yleisökäymälät sekä yrittäjien tuottamat palvelut, joita kaikkia vähintään kaksi kolmasosaa vastaajista piti melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Huonoimmaksi arvioitiin maantienvarsien opastus, jota kaksi kolmasosaa vastaajista piti erittäin huonona. Tienvarsioasteiden puuttuminen Karvialta ja Kauhajärven kylältä päin tultaessa on varmasti pääsyynä huonoihin arviointeihin. Myös telttailupaikat ja Metsähallituksen aluetta koskevat verkkosivut saivat huonot arviot, sillä puolet vastaajista arvioi ne melko huonoiksi.

Yrityksiltä tiedusteltiin myös mielipidettä alueiden palveluiden ja rakenteiden määrästä. Lauhanvuorella palveluiden ja rakenteiden määrään oltiin kokonaisuudessaan melko tyytyväisiä, mutta selvä tarve tiettyjen rakenteiden ja palveluiden lisäämiselle oli myös nähtävissä. Etenkin polku- ja/tai latureitistöjä haluttiin lisää. Myös polku- ja/tai latuviitoituksia, maantienvarsien opastusta sekä yrittäjien tuottamia palveluita pidettiin määrältään liian pieninä. Kaiken kaikkiaan Lauhanvuoren 23 palvelusta ja rakenteesta selvästi yli puolia haluttiin lisää. Kauhanevan–Pohjankankaan palveluiden ja rakenteiden määrään oltiin kokonaisuudessaan tyytyväisempiä kuin Lauhanvuoren vastaaviin verrattuna, vaikkakin myös Kauhanevalla–Pohjankankaalla polku- ja/tai latureitistöä sekä maantievarsien opastusta pidettiin määriltään liian pieninä. Tienvarsioastuksen puuttuminen tultaessa kansallispuistoon etelän kautta vaikutti varmasti yritysten arviointeihin. Kauhanevan–Pohjankankaan 20 palvelusta ja rakenteesta selvästi yli puolia haluttiin lisää. On muistettava, että yritykset muodostavat arvionsa palveluiden ja rakenteiden määrästä paljolti aluetta käyttävien asiakkaidensa mielipiteiden ja palautteen pohjalta.

Yrityksiltä kysyttiin mielipidettä matkailun toimialan taloudellisesta kannattavuudesta koko maassa, maakunnassa ja kohdealueella sekä omassa yrityksessä. Parhaaksi arvioitiin matkailun toimialan taloudellinen kannattavuus koko maassa. Sen keskiarvo oli 3,38 asteikolla 1–5. Matkailun toimialan taloudellisen kannattavuuden keskiarvo maakunnassa ja kohdealueella oli 3,23 ja omassa yrityksessä 3,00. Kaikki vaihtoehdot arvioitiin siis keskinkertaisiksi tai hieman keskinkertaista paremmiksi. Yrityksiltä kysyttiin mielipiteitä myös toimintaympäristöstä. Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaympäristöön omassa yrityksessä (keskiarvo 3,75) sekä toimintaympäristöön alueen yrittäjien keskuudessa (keskiarvo 3,69). Heikoimmiksi arvioitiin yrityksen toimintaedellytykset maakunnallisesti tai seudullisesti (keskiarvo 2,92) sekä toimintaedellytykset alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa (keskiarvo 3,00). On luonnollista, että yritykset arvioivat oman yrityksen toimintaympäristön parhaaksi, koska jokainen pystyy luomaan itselleen sopivan ja miellyttävän toimintaympäristön. Sen sijaan kriittisimmin suhtauduttiin kansallispuistojen sijaintikuntien sekä lähiseudun toimintaedellytyksiin. Tämä saattaa kertoa siitä, että yritykset eivät usko riittävästi alueiden ja lähiseudun matkailun mahdollisuuksiin.

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan yritykset tekevät yhteistyötä keskimäärin keskinkertaisesti. Yrityksistä 39 % arvioi tekevänsä yhteistyötä erittäin paljon tai melko paljon, kun taas 46 % yrityksistä ilmoitti tekevänsä yhteistyötä melko vähän. Hajonta yritysten välisen yhteistyön määrässä on siis suurta. Lähes kolmasosa (31 %) yrittäjistä arvioi todennäköisesti lisäävänsä yhteistyötä ja 25 % arvioi ehkä lisäävänsä yhteistyötä. Toisaalta lähes puolet (46 %) yrityksistä arvioi lisäävänsä yhteistyötä epätodennäköisesti tai erittäin epätodennäköisesti. Tämä kertoo siitä, että niin yhteistyön tekemisessä kuin sen lisäämisessäkin alueiden yritykset ovat selvästi jakautuneet kahteen osaan. Tiettyt yritykset tekevät yhteistyötä ja aikovat sitä myös lisätä, kun taas tietyt yritykset eivät tee yhteis-

työtä eivätkä aio sitä myöskään lisätä. Lähes kaikki yritykset olivat kuitenkin sitä mieltä, että yhteistyön tekeminen on eduksi menestymiselle.

Yhteistyötä alueen muiden yrittäjien kanssa tehtiin eniten markkinoinnissa ja myynnissä. Vastaajista 70 % ilmoitti tehneensä yhteistyötä markkinoinnissa ja 50 % myynnissä. Onkin ymmärrettävää, että yhteistyötä tehtiin eniten nimenomaan markkinoinnissa, koska sitä pystyvät kaikki yritykset tavalla tai toisella hyödyntämään. Yleisin yhteistyön muoto oli se, että yrityksellä oli yhteistyökumppaneita. Kuusi yritystä ilmoitti, että heillä oli keskimäärin kolme yhteistyökumppania, joiden määrä yrityksittäin vaihteli yhdestä kymmeneen. Neljällä yrityksellä oli yhteensä 11 alihankkijaa, joiden määrä yrityksittäin vaihteli yhdestä kuuteen. Alihankkijoita oli yleensä isoimmilla yrityksillä, kun taas pienemmillä yrityksillä oli yhteistyökumppaneita. Suurin osa Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan yrityksistä on suhteellisen pieniä, joten yhteistyökumppanuus on suosituin yhteistyön muoto. Lähes kolmasosa (31 %) yrityksistä arvioi yrittäjäverkoston toiminnan parantuneen jossain määrin edellisvuodesta, kun taas 62 % yrityksistä arvioi sen pysyneen ennallaan. Lähes puolet (46 %) yrityksistä piti työnjakoa muiden yrittäjien kanssa kannattavana, ja lähes puolet (46 %) yrityksistä arvioi pystyneensä jossain määrin erikoistumaan alueen palveluketjussa muiden yritysten ansiosta. Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan alueiden yritykset suhtautuvat pääsääntöisesti positiivisesti yhteistyöhön ja voisivat myös lisätä sitä mahdollisuuksiensa mukaan.

Yritykset tekivät erittäin vähän yhteistyötä Metsähallituksen kanssa. Ainoastaan alueen käyttöön liittyvissä sopimuksissa sekä luvissa yhteistyötä esiintyi jonkin verran enemmän. Muilla yhteistyöaloilla yhteistyötä ei ollut suurimaksi osaksi lainkaan. Yritysten tyytyväisyys yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa oli keskimäärin keskinkertaista. Tyytyväisimpiä oltiin yhteistyöhön, joka koski matkailun ohjelmalveluita, alueen käyttöön liittyviä sopimuksia ja Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttöä. Jopa puolet vastaajista arvioi matkailun ohjelmalvelut erittäin hyväksi. Tyytymättömmimpiä oltiin yhteistyöhön alueen käytön suunnittelussa sekä alueen ja palveluiden markkinoimisessa. Se, että 80 % vastaajista oli jossain määrin tyytymättömiä alueen käytön suunnitteluun, kertoo Metsähallituksen ja yritysten välisistä näkemuseroista tai siitä, että alueella ei ole tehty kehitystyötä pitkään aikaan.

Metsähallituksen toimintaa Lauhanvuorella ja Kauhanevalla–Pohjankankaalla pyydettiin arvioimaan myös yleisemmin, vaikka yritys ei käyttäisikään alueita liiketoiminnassaan. Lauhanvuorella eniten kiitosta saivat polttopuu- ja jätehuolto. Erytisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset) sekä Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatukoulutus saivat eniten moitteita. Tämä johtuu siitä, että erityisryhmille on hyvin vähän palveluita ja että ympäristö- ja laatukoulutusta ei tuolloin vielä oltu järjestetty. Myös Kauhanevalla–Pohjankankaalla eniten positiivista palautetta saivat polttopuu- ja jätehuolto. Opastusaineiston laatu ja saatavuus (Metsähallituksen esitteet ja muu aineisto) sekä erityisryhmien palvelut saivat kaikista palveluista eniten moitteita. Yritysten huonot arviot erityisryhmien palveluista sekä Lauhanvuorella että Kauhanevalla–Pohjankankaalla kertovat luultavasti siitä, että liikuntatarjoitteisten ihmisten mahdollisuuksia liikkua kansallispuistoissa sekä käyttää puiston palveluita olisi tarvetta kehittää. Toisaalta positiivisena asiana tulivat esille yritysten hyvät arviot jätehuollosta. Tämän perusteella voidaan päätellä, että suuri osa alueiden yrityksistä on jossain määrin tyytyväisiä alueen siisteyteen ja roskattoman retkeilyn periaatteisiin.

Asiakastyytyväisyys jaettiin eri osa-alueisiin Metsähallituksen toiminnan, alueen palveluiden, ympäristön ja Metsähallituksen kanssa tehdyn yhteistyön perusteella, minkä pohjalta laskettiin kävijätyytyväisyysindeksi. Lauhanvuoren kävijätyytyväisyysindeksin arvoksi saatiin 3,58 eli selvästi yli keskinkertaisen tason (asteikko 1–5). Kauhanevan–Pohjankankaan kävijätyytyväisyysindeksin arvoksi saatiin 3,26 eli hieman keskinkertaista parempi taso. Alueiden yhteinen kävijätyytyväisyysindeksi on 3,47.

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen suojelualueiden kestävän luontomatkailun periaatteita. Yritykset arvioivat kestävän luontomatkailun periaatteiden hyväksyttävyyden sekä soveltuvuuden yrityksen toimintaan keskimäärin erittäin hyviksi. Myös periaatteiden toteuttamiskelpoisuutta sekä selkeyttä ja ymmärrettävyyttä pidettiin melko hyvinä. Yritykset arvioivat, että oma yritys ja sen asiakkaat, yrityksen sidosryhmät, yritysverkosto sekä Metsähallitus ovat onnistuneet periaatteiden toteuttamisessa keskimäärin melko hyvin. Kokonaisuudessaan alueiden yritysten suhtautumien kestävän luontomatkailun periaatteisiin on erittäin myönteistä ja periaatteiden toteuttaminen nähdään hyvänä ja tärkeänä asiana.

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan myös tulevaisuuden näkymiään oman toiminnan, henkilöstömäärän sekä alueen matkailun osalta. Kaikki yritykset arvioivat kolmen edellä mainitun asian joko pysyvän ennallaan tai kasvavan jossain määrin tulevaisuudessa. Alueiden yritysten tulevaisuuden näkymät ovat siis positiivisia. Tämä kertoo siitä, että alueilla on potentiaalia ja mahdollisuuksia yritystoiminnan kasvattamiselle ja kehittämiseksi. Yritykset arvioivat ulkomaalaisten asiakkaiden määrän kasvavan 14 %-yksikköä nykyiseen verrattuna ja yritysasiakkaiden määrän jopa 34 %-yksikköä. Jatkuvalle luontomatkailun suosion kasvulla sekä yleisellä turismin lisääntymisellä Suomessa on varmasti vaikutuksensa myös Lauhanvuoren sekä Kauhannevan–Pohjankankaan yritysten tulevaisuuden näkymiin.

Yritykset, jotka toimivat Kauhannevan–Pohjankankaan alueella, arvioivat kansallispuiston hieman merkityksellisemmäksi toiminnalleen tulevaisuudessa kuin yritykset, jotka toimivat Lauhanvuoren kansallispuiston alueella.

Kiitokset

Kiitokset Tuula Peltoselle, Rami Tuominiemelle ja Liisa Kajalalle, jotka auttoivat minua Lauhanvuoren ja Kauhannevan–Pohjankankaan yritystutkimuksen tekemisessä. Kiitokset myös 12 haastateltavalle, joiden vastauksien ansiosta saatiin arvokasta tietoa Lauhanvuoren ja Kauhannevan–Pohjankankaan alueiden yritystoiminnan kehittämistä varten.

Lähteet

- Helin, J. & Leivo, A. 2000: Lauhanvuoren kansallispuiston kasvillisuus. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 117. 160 s. + karttaliite.
- Kuivinen, A. 2010a: Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 136. 59 s.
- 2010b: Kauhannevan–Pohjankankaan kansallispuiston kävijätutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 137. 53 s.
- Metsähallitus 2008: Luontoon.fi-verkkopalvelu. – <<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=186>> ja <<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=150>>.
- Muukka, L. & Koponen, P. 2000: Vierailu karhun valtakuntaan. Luontomatkailukäytön yleisuunnitelma Lauhanvuoren kansallispuiston ja Haapakeitaan luonnonsuojelualueen ympäristöön. – Alueelliset ympäristöjulkaisut 156, Länsi-Suomen ympäristökeskus, Vaasa. 145 s.
- Nousiainen, I. 2004. Retki Suupohjan luontoon. Reitistöt ja muut kohteet. – Länsi-Suomen ympäristökeskus, Vaasa.

Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan yritystutkimuslomake

Metsähallitus Etelä-Suomen luontopalvelut Luottamuksellinen

Haastattelulomakkeen nro _____

Vastauspäivämäärä _____

LAUHANVUOREN JA KAUHANEVAN- POHJANKANKAAN KANSALLISPUISTOJEN YRITYSTUTKIMUS 2007

Täyttöohjeet:

Yritystutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Lauhanvuoren ja Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistojen kehittämisessä. Tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia ja tulokset raportoidaan siten, että yksittäisen yrityksen tiedot eivät ole niistä pääteltävissä. Toivomme teidän vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lukekaa kysymykset huolellisesti.
2. Vastatkaa kysymyksiin **yrityskohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitkää vastauksenne vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Tulemme haastattelemaan teitä erikseen sovittuna aikana, joten lomakkeen täyttäminen etukäteen ei ole välttämätöntä, mutta toivottavaa on, että ehtisitte tutustumaan kysymyksiin.
4. Lisätietoja antaa Tuula Peltonen, p. 0205 64 5268 (tuula.peltonen@metsa.fi) tai Rami Tuominiemi, p. 0205 64 5262 (rami.tuominiemi@metsa.fi)

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

TAUSTATIEDOT YRITYKSESTÄ

1. Yrityksen

nimi _____
perustamisvuosi _____
yhteistyösopimuksen numero _____
Y-tunnus _____

2. Vastaajan

nimi _____
asema tai tehtävä yrityksessä _____
vastauspäivämäärä _____ . _____ . 20 _____

3. Yrityksen toimialue (merkitkää tarvittaessa useampi kohta)

- koko Suomi
 joku lääni tai läänit, mikä tai mitkä? _____
 joku maakunta tai maakunnat, mikä tai mitkä? _____
 Isojoen kunta Karvian kunta
 Kauhajoen kaupunki muu kunta, mikä?
 Honkajoen kunta muu kunta, mikä?

4. Yrityksen päätoimiala(t) tärkeysjärjestyksessä (1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.)

- majoituspalvelut kulttuuripalvelut
 ravitsemispalvelut virkistys- ja viihdepalvelut
 henkilöliikennepalvelut sekalaiset matkailupalvelut
 matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut muu, mikä? _____

5. Mitkä ovat tärkeimmät yrityksenne tarjoamat palvelut ja aktiviteetit?

_____
_____
_____
_____

ASIAKKAAT

6a. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista on viimeisten 12 kk:n aikana ollut			
suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittysasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	muita, mitä? (esim.	_____ %
yhteensä noin	hlöä	koululaisryhmiä)	_____ %
		yhteensä	100 %
6b. Mikäli yrityksellänne on ollut ulkomaalaisia asiakkaita viimeisten 12 kk:n aikana, mikä on ollut heidän kansallisuutensa?			
brittejä	_____ %	espanjalaisia	_____ %
ruotsalaisia	_____ %	italialaisia	_____ %
saksalaisia	_____ %	norjalaisia	_____ %
alankomaalaisia	_____ %	venäläisiä	_____ %
japanilaisia	_____ %	virolaisia	_____ %
ranskalaisia	_____ %	muita, mitä? _____	_____ %
		ei tiedossa	_____ %
ulkomaalaisia yhteensä			100 %

7. Kuinka asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?			
a) yksityisasiakkaat			
tammikuu	_____ %	tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %	helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %	toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %	elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %	lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %	marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä n.	hlöä	yhteensä n.	hlöä
c) muut, mitkä? ryhmätyypin nimi: (esim. koululaisryhmät, sama kuin 6a:ssa)			
tammikuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
helmikuu	_____ %	elokuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	lokakuu	_____ %
toukokuu	_____ %	marraskuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä n.	hlöä	yhteensä	100 %

HENKILÖSTÖ

8. Yrityksenne työntekijä- ja henkilötöyömäärä vuonna 2006

vakituiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
vakituiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
joista maastopalveluihin (mukaan lukien valmistelevat työt) liittyy	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta

9. Kuinka moni yrityksenne työntekijöistä asuu Kauhajoen kaupungissa tai Isojoen, Honkajoen tai Karvi- an kunnissa?

vakituiset kokopäiväiset	Kauhajoella: _____	määräaikaiset kokopäiväiset	Kauhajoella: _____
	Isojoella: _____		Isojoella: _____
	Honkajoella: _____		Honkajoella: _____
	Karviassa _____		Karviassa _____
vakituiset osa-aikaiset	Kauhajoella: _____	määräaikaiset osa-aikaiset	Kauhajoella: _____
	Isojoella: _____		Isojoella: _____
	Honkajoella: _____		Honkajoella: _____
	Karviassa _____		Karviassa _____

10. Mikä on ollut yrityksenne työvoimatilanne viimeisten 12 kk:n aikana?

- yrityksellä on ollut sopivasti työntekijöitä
- yrityksellä on ollut liikaa työntekijöitä sesongin ulkopuolella
- yrityksellä on ollut jatkuvasti työvoimapula
- yrityksellä on ollut sesonkiaikoina työvoimapula

11. Millainen pätevyys yrityksenne henkilöstöllä (mukaan lukien alihankkijat) on päätoimialoillanne (ks. kysymys nro 4) – oppilaitoksen, järjestön tms. myöntämä ja ajantasainen koulutus?

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

Päätoimiala	5	4	3	2	1	
majoituspalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
ravitsemispalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
henkilöliikennepalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
kulttuuripalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
virkestys- ja viihdepalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
sekalaiset matkailupalvelut	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
muu, mikä	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

LAUHANVUOREN KANSALLISPUISTO

12.a Käytättekö seuraavia kohteita yritystoiminnassanne?

- Lauhanvuoren näkötorni kyllä
 ei
- Spitaalijärvi kyllä
 ei
- Muurahaisen luontotupa kyllä
 ei
- Muu kohde, mikä? _____
- Muu kohde, mikä? _____

12.b Onko yrityksenne käyttänyt Lauhanvuoren kansallispuistoa liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana? (ks. kartta)

- kyllä → JATKAKAA SEURAAVASTA KYSYMYKSESTÄ
- ei → SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 22

A) JOS YRITYS ON KÄYTTÄNYT LAUHANVUOREN KANSALLISPUISTOA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA, → JATKAKAA TÄSTÄ

13. Minkälaisia toimintoja harjoititte vuonna 2006 Lauhanvuoren kansallispuiston alueella ja millä niistä yrityksellänne on voimassa oleva pelastusviranomaisten hyväksymä turvallisuussuunnitelma? (Kuluttajaturvallisuuslaki v 2004)

	turvallisuussuunnitelma		turvallisuussuunnitelma
1 ☐ kävely	☐	34 ☐ vaellus (yöpyminen maastossa)	☐
2 ☐ sauvakävely	☐	35 ☐ ratsastus	☐
3 ☐ lenkkeily	☐	54 ☐ maiseman katselu	☐
4 ☐ retkeily	☐	60 ☐ uinti	☐
5 ☐ luonnon tarkkailu	☐	82 ☐ maastoruokailu	☐
7 ☐ pyöräily	☐	83 ☐ luontopolkuun tutustuminen	☐
9 ☐ lintuharrastus	☐	84 ☐ maastopyöräily	☐
10 ☐ marjastus	☐	86 ☐ opastettu retki	☐
11 ☐ sienestys	☐	87 ☐ osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan	☐
12 ☐ kasviharrastus	☐	91 ☐ yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu	☐
13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	☐	93 ☐ näyttelyyn tutustuminen	☐
14 ☐ käynti Muurahaisen luontotuvalla	☐	113 ☐ välinevuokraus	☐
15 ☐ luontovalokuvaus	☐	114 ☐ tapahtuman järjestäminen	☐
20 ☐ telttailu tai muu leirytyminen maastossa	☐	208 ☐ asiakkaiden palvelu ja neuvonta	☐
22 ☐ murtomaahiihto laduilla	☐		☐
23 ☐ murtomaahiihto latujen ulkopuolella	☐	212 ☐ luokkaretket	☐

27 ☐ lumikenkäkävely	☐	213 ☐ extremeretket/-toiminta	☐
31 ☐ moottorikelkkailu	☐	999 ☐ muu, mikä?	☐
32 ☐ koiravaljakkoajelu	☐	999 ☐ muu, mikä?	☐
13.b Mikä valitsemanne vaihtoehto on ollut kaikkein tärkein? [_____]			

14. Mihin toimintoihin yrityksellänne on tarkoitus käyttää Lauhanvuoren kansallispuistoa seuraavien 12 kk:n aikana?

1 ☐ kävely	34 ☐ vaellus (yöpyminen maastossa)
2 ☐ sauvakävely	35 ☐ ratsastus
3 ☐ lenkkeily	54 ☐ maiseman katselu
4 ☐ retkeily	60 ☐ uinti
5 ☐ luonnon tarkkailu	82 ☐ maastoruokailu
7 ☐ pyöräily	83 ☐ luontopolkuun tutustuminen
9 ☐ lintuharrastus	84 ☐ maastopyöräily
10 ☐ marjastus	86 ☐ opastettu retki osallistuminen järjestettyyn tapah-
11 ☐ sienestys	87 ☐ tumaan
12 ☐ kasviharrastus	91 ☐ yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu
13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	93 ☐ näyttelyyn osallistuminen
14 ☐ käynti Muurahaisen luontotuvalla	113 ☐ väline vuokraus
15 ☐ luontovalokuvaus	114 ☐ tapahtuman järjestäminen
20 ☐ telttailu tai muu leirytyminen maastossa	208 ☐ asiakkaiden palvelu ja neuvonta
22 ☐ murtomaahiihto laduilla murtomaahiihto latujen ulkopuo-	
23 ☐ lella	212 ☐ luokkaretket
27 ☐ lumikenkäkävely	213 ☐ extremeretket/-toiminta
31 ☐ moottorikelkkailu	999 ☐ muu, mikä?
32 ☐ koiravaljakkoajelu	999 ☐ muu, mikä?

15. Kuinka usein yrityksenne on käyttänyt Lauhanvuoren kansallispuistoa yritystoiminnassa viimeisten 12 kk:n aikana?

yrityksenne sesonkiaikoina	yrityksenne sesongin ulkopuolella
☐ kerran viikossa tai useammin	☐ kerran viikossa tai useammin
☐ kerran kahdessa viikossa	☐ kerran kahdessa viikossa
☐ kerran kuukaudessa	☐ kerran kuukaudessa
☐ harvemmin	☐ harvemmin

16. Kuinka monta %:a Lauhanvuoren kansallispuistoa käyttävistä asiakkaistanne on viimeisten 12 kk:n aikana ollut...

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrityisasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	mitä, mitä? (esim.	_____ %
yhteensä noin	_____ hlöä	koululaisryhmiä)	_____ %
		yhteensä	100 %

17. Kuinka Lauhanvuoren kansallispuistoa käyttävä asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat

tammikuu	_____	%
helmikuu	_____	%
maaliskuu	_____	%
huhtikuu	_____	%
toukokuu	_____	%
kesäkuu	_____	%
heinäkuu	_____	%
elokuu	_____	%
syyskuu	_____	%
lokakuu	_____	%
marraskuu	_____	%
joulukuu	_____	%
yhteensä	100	%
yhteensä n.	_____	hlöä

b) yritysasiakkaat

tammikuu	_____	%
helmikuu	_____	%
maaliskuu	_____	%
huhtikuu	_____	%
toukokuu	_____	%
kesäkuu	_____	%
heinäkuu	_____	%
elokuu	_____	%
syyskuu	_____	%
lokakuu	_____	%
marraskuu	_____	%
joulukuu	_____	%
yhteensä	100	%
yhteensä n.	_____	hlöä

c) muut, mitkä? ryhmätyypin nimi:

(esim. koululaisryhmät, sama kuin 6a:ssa)

tammikuu	_____	%
helmikuu	_____	%
maaliskuu	_____	%
huhtikuu	_____	%
toukokuu	_____	%
kesäkuu	_____	%
yhteensä n.	_____	hlöä

heinäkuu	_____	%
elokuu	_____	%
syyskuu	_____	%
lokakuu	_____	%
marraskuu	_____	%
joulukuu	_____	%
yhteensä	100	%

18. Kuinka paljon Lauhanvuoren kansallispuistolla on ollut merkitystä yrityksellenne viimeisten 12 kk:n aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon ○ 5 ○ 4 ○ 3 ○ 2 ○ 1 ei lainkaan

19a. Mitä mieltä olette yrityksenne käyttämien palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä nykyisin Lauhanvuoren kansallispuistossa? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli yrityksenne ei ole käyttänyt palvelua tai rakennetta vuonna 2006, jättäkää laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto ”emme ole käyttäneet palvelua”. Palvelun tai rakenteen määrän voitte arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, EOS = en osaa sanoa

	yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu 5 4 3 2 1	emme ole käyttäneet palvelua ○	palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä 3 2 1	EOS
1 pysäköintipaikat	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono ○		liian suuri ○ ○ ○ liian pieni ○	
2 tiestö	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono ○		liian suuri ○ ○ ○ liian pieni ○	
3 reittien opastetaulut	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono ○		liian suuri ○ ○ ○ liian pieni ○	

4	polku- ja/tai latureitistö	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
5	polku- ja/tai latuviitoitukset	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
6	tulentekopaikat	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
7	polttopuut huolletuilla paikoilla	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
8	yleisökäymälät	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
9	jätehuollon toteutus ja ohjaus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
10	erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
13	telttailupaikat	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
14	keittokatokset	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
15	esitteet ja opaskirjat	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
16	Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
17	opastuspalvelut maastossa (Metsähallituksen)	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
19	Muurahaisen luontotuvan palvelut (ei koske kahviota)	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
27	maantievärsien opastus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
32	näkötorni	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
50	yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvio- ja ohjelmapalvelut)	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
51	reittien ja rakenteiden turvallisuus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
52	yleinen turvallisuus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
53	yleinen siisteys	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
54	maiseman vaihtelevuus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
99	jokin muu, mikä? _____	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono ☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐
19b. Kuinka tyytyväisiä olette kokonaisuudessaan Lauhanvuoren kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään? (5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)			
5 4 3 2 1			
erittäin tyytyväinen ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin tyytymätön			

20 Mitä toiveita teillä on Lauhanvuoren kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

---

21. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Lauhanvuoren kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

5   4   3   2   1

erittäin todennäköisesti   erittäin epätodennäköisesti

A) YRITYKSET, JOTKA OVAT KÄYTTÄNEET LAUHANVUOREN KANSALLISPUISTOA VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA

→ SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 12a.

B) JOS YRITYS EI OLE KÄYTTÄNYT LAUHANVUOREN KANSALLISPUISTOA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA → JATKAKAA TÄSTÄ

22. Miksi yrityksenne ei ole käyttänyt Lauhanvuoren kansallispuistoa liiketoiminnassaan?

---

23. Mitä toiveita teillä on Lauhanvuoren kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

---

24. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Lauhanvuoren kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti   5   4   3   2   1   erittäin epätodennäköisesti

KAUHANEVAN - POHJANKANKAAN KANSALLISPUISTO

12. a Käytättekö seuraavia kohteita yritystoiminnassanne?

Kauhalammin pitkospuulenkki   kyllä

ei

Kauhalammin luontotorni   kyllä

ei

Salomaan telttailualue   kyllä

ei

Muu kohde, mikä?   _____

Muu kohde, mikä?   _____

12.b Onko yrityksenne käyttänyt Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistoa liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana? (ks. kartta)

kyllä   → JATKAKAA SEURAAVASTA KYSYMYKSESTÄ

ei   → SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 35.

**A) JOS YRITYS ON KÄYTTÄNYT KAUHANEVAN-POHJANKANKAAN KANSALLISPUISTOA
LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA, → JATKAKAA TÄSTÄ**

13. a Minkälaisia toimintoja harjoititte vuonna 2006 Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuiston alueella ja millä niistä yrityksellänne on voimassa oleva pelastusviranomaisten hyväksymä turvallisuussuunnitelma? (Kuluttajaturvallisuuslaki v 2004)

	turvallisuussuunnitelma		turvallisuussuunnitelma
1 ☐ kävely	☐	34 ☐ vaellus (yöpyminen maastossa)	☐
2 ☐ sauvakävely	☐	54 ☐ maiseman katselu	☐
4 ☐ retkeily	☐	55 ☐ luonnon nähtävyyksien katselu	☐
5 ☐ luonnon tarkkailu	☐	60 ☐ uiminen	☐
8 ☐ kalastus	☐	82 ☐ maastoruokailu	☐
9 ☐ lintuharrastus	☐	84 ☐ maastopyöräily	☐
10 ☐ marjastus	☐	86 ☐ opastettu retki	☐
11 ☐ sienestys	☐	91 ☐ yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu	☐
12 ☐ kasviharrastus	☐	113 ☐ välinevuokraus	☐
13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	☐	114 ☐ tapahtuman järjestäminen	☐
15 ☐ luontovalokuvaus	☐	212 ☐ luokkaretket	☐
20 ☐ telttailu tai muu leirytyminen maastossa		213 ☐ extremeretket/-toiminta	☐
21 ☐ murtomaahiihto	☐	999 ☐ muu, mikä?	☐
27 ☐ lumikenkäkävely	☐	999 ☐ muu, mikä?	☐
31 ☐ moottorikelkkailu	☐		

13.b Mikä valitsemanne vaihtoehto on ollut kaikkein tärkein? [_____]

14. Mihin toimintoihin yrityksellänne on tarkoitus käyttää Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistoa seuraavien 12 kk:n aikana?

1 ☐ kävely	34 ☐ vaellus (yöpyminen maastossa)
2 ☐ sauvakävely	54 ☐ maiseman katselu
4 ☐ retkeily	55 ☐ luonnon nähtävyyksien katselu
5 ☐ luonnon tarkkailu	60 ☐ uiminen
8 ☐ kalastus	82 ☐ maastoruokailu
9 ☐ lintuharrastus	84 ☐ maastopyöräily
10 ☐ marjastus	86 ☐ opastettu retki
11 ☐ sienestys	91 ☐ yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu
12 ☐ kasviharrastus	113 ☐ välinevuokraus
13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	114 ☐ tapahtuman järjestäminen
15 ☐ luontovalokuvaus	212 ☐ luokkaretket
20 ☐ telttailu tai muu leirytyminen maastossa	213 ☐ extremeretket/-toiminta
21 ☐ murtomaahiihto	999 ☐ muu, mikä?
27 ☐ lumikenkäkävely	999 ☐ muu, mikä?
31 ☐ moottorikelkkailu	

15. Kuinka usein yrityksenne on käyttänyt Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistoa yritystoiminnassa viimeisten 12 kk:n aikana?

yrityksenne sesonkiaikoina

- kerran viikossa tai useammin
 kerran kahdessa viikossa
 kerran kuukaudessa
 harvemmin

yrityksenne sesongin ulkopuolella

- kerran viikossa tai useammin
 kerran kahdessa viikossa
 kerran kuukaudessa
 harvemmin

16. Kuinka monta %:a Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistoa käyttävistä asiakkaistanne on viimeisten 12 kk:n aikana ollut...

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrityisasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	muita, mitä? (esim.	_____ %
yhteensä noin	_____ hlöä	koululaisryhmiä)	_____ %
		yhteensä	100 %

Kuinka Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistoa käyttävä asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

b) yritysasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

c) muut, mitkä? ryhmätyypin nimi: (esim. koululaisryhmät, sama kuin 6a:ssa)

tammikuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
helmikuu	_____ %	elokuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	lokakuu	_____ %
toukokuu	_____ %	marraskuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä n.	_____ hlöä	yhteensä	100 %

18. Kuinka paljon Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistolla on ollut merkitystä yrityksellenne viimeisten 12 kk:n aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1 ei lainkaan

19a. Mitä mieltä olette yrityksenne käyttämien palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä nykyisin Kauhaneva - Pohjankankaan kansallispuistossa? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli yrityksenne ei ole käyttänyt palvelua tai rakennetta vuonna 2006, jättäkää laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "emme ole käyttäneet palvelua". Palvelun tai rakenteen määrän voitte arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, EOS = en osaa sanoa

	yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu 5 4 3 2 1	emme ole käyttäneet palvelua	palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä 3 2 1	EOS
1 pysäköintipaikat	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
2 tiestö	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
3 opastetaulut	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
4 polku- ja/tai latureitistö	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
5 polku- ja/tai latuviitoitukset	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
6 tulentekopaikat	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
7 polttopuut huolletuilla paikoilla	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
8 yleisökäymälät	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
9 jätehuollon toteutus ja ohjaus	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
10 erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
13 telttailupaikat	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
16 Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
17 opastuspalvelut maastossa (Metsähallitus)				
27 maantievärsien opastus	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
32 luontotorni	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
50 yrittäjien tuottamat palvelut (esim. ruokailu- ja ohjelmapalvelut)	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
51 reittien ja rakenteiden turvallisuus	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
52 yleinen turvallisuus	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
53 yleinen siisteys	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
54 maiseman vaihtelevuus	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○
99 jokin muu, mikä? _____	hyvä ○ ○ ○ ○ ○ huono	○	liian suuri ○ ○ ○ liian pieni	○

19b. Kuinka tyytyväisiä olette kokonaisuudessaan Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen ○ ○ ○ ○ ○ erittäin tyytymätön

20. Mitä toiveita teillä on Kauhanevan - Pohjankaan kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

---

21. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Kauhanevan - Pohjankaan kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti   5   4   3   2   1
                                  ○   ○   ○   ○   ○   erittäin epätodennäköisesti

A) YRITYKSET, JOTKA OVAT KÄYTTÄNEET KAUHANEVAN - POHJANKANKAAN KANSALLISPUISTOA VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA

→ SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 25.

B) JOS YRITYS EI OLE KÄYTTÄNYT KAUHANEVAN - POHJANKANKAAN KANSALLISPUISTOA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA → JATKAKAA TÄSTÄ

22. Miksi yrityksenne ei ole käyttänyt Kauhanevan - Pohjankaan kansallispuistoa liiketoiminnassaan?

---

23. Mitä toiveita teillä on Kauhanevan - Pohjankaan kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

---

24. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Kauhanevan - Pohjankaan kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti   5   4   3   2   1
                                  ○   ○   ○   ○   ○   erittäin epätodennäköisesti

YLEINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MATKAILUYRITYSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ VUONNA 2006

25 Taloudellinen kannattavuus vuonna 2006 oli mielestäni

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

5 4 3 2 1

matkailun toimialalla koko maassa erittäin hyvä   erittäin huono

matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella erittäin hyvä   erittäin huono

omassa yrityksessä erittäin hyvä   erittäin huono

26. Toimintaympäristö vuonna 2006 oli mielestäni

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

5 4 3 2 1

matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa erittäin hyvä   erittäin huono

yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti erittäin hyvä   erittäin huono

yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa erittäin hyvä   erittäin huono

alueen yrittäjien keskuudessa erittäin hyvä   erittäin huono

yhteistyössä Metsähallituksen kanssa erittäin hyvä   erittäin huono

omassa yrityksessä erittäin hyvä   erittäin huono

27. Teettekö yhteistyötä Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistojen muiden yritysten kanssa?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

5 4 3 2 1
erittäin paljon   ei lainkaan

28. Millaisissa asioissa teette yhteistyötä Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistojen muiden yritysten kanssa?

1 markkinointi

6 tuotekehitys

11 muu, mikä?

2 myynti

7 majoituspalvelut

3 kalusto

8 ruokailupalvelut

4 tapahtumat

9 ohjelmapalvelut

12 muu, mikä?

5 tuotteet

10 kuljetuspalvelut

29. Aiotteko lisätä yhteistyötä Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistojen muiden yritysten kanssa seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

5 4 3 2 1
erittäin todennäköisesti   erittäin epätodennäköisesti

30. Onko yhteistyön tekeminen mielestänne hyvä asia yrityksenne menestymisen kannalta?

(5= erittäin hyvä, 4=melko hyvä, 3=keskinkertainen, 2=melko huono, 1=erittäin huono)

5 4 3 2 1
erittäin hyvä   erittäin huono

31. Kuinka paljon teette nykyisin luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistoissa?

Yrityksellä on _____ kpl alihankkijoita.

Yrityksellä on _____ kpl tasavertaista yhteistyökumppania (asiakkaat maksavat suoraan ko. yrittäjälle)

Yritys toimii alihankkijana _____ (kpl) yritykselle.

32. Tuotepaketit, jotka yrityksenne tuottaa PÄÄTUOTTAJANA yhdessä jonkun muun yrityksen tai ulkopuolisen tahon kanssa:

tuotepaketti _____ yhteistyökumppanin tai -kumppanien nimet _____

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

33. Tuotatteko ALIHANKINTANA verkoston muille jäsenille palveluja/työsuorituksia?

palvelut/työsuoritukset _____ kenelle? _____ määrä kpl/vuosi _____

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

34. Mikä on näkemyksenne Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistojen yrittäjien keskinäisestä yhteistyöstä tarkasteluvuonna.

(5 =täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 =täysin eri mieltä)

5 4 3 2 1

yrittäjäverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta täysin samaa mieltä   täysin eri mieltä

työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa täysin samaa mieltä   täysin eri mieltä

yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin täysin samaa mieltä   täysin eri mieltä

YHTEISTYÖ METSÄHALLITUKSEN JA YRITYKSEN VÄLILLÄ VUONNA 2006

35. Missä seuraavista asioista yrityksenne on tehnyt yhteistyötä tai asioinut Metsähallituksen kanssa Lauhanvuoren ja Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistoissa?

(5=erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

	5	4	3	2	1	
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen käyttöön liittyvät luvat	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen ja palveluiden markkinoiminen	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen palvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen käytön suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
maa-aineksen myynti/osto	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
tonttikaupat ja vuokraus	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
matkailun ohjelmalvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
hakkuiden suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
puun osto/myynti	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
Muu, mikä?	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan

36. Oletteko olleet tyytyväisiä yhteistyöhön seuraavissa asioissa Metsähallituksen kanssa Lauhanvuoren ja Kauhanevan Pohjankankaan kansallispuistoissa? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa tyytyväisyyttenne yhteistyöhön, mikäli yrityksellänne on siitä kokemuksia. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "ei yhteistyötä".

(5 =erittäin tyytyväinen, 4 =melko tyytyväinen, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko tyytymätön, 1 =erittäin tyytymätön)

	5	4	3	2	1	ei yhteistyötä
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
alueen käyttöön liittyvät luvat	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
alueen ja palveluiden markkinointi	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
alueen käytön suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
maa-aineksen myynti/osto	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
tonttikaupat ja vuokraus	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
matkailun ohjelmalvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
hakkuiden suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
puun osto/myynti	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
muu, mikä? _____	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐

37. Arvioikaa Metsähallituksen muuta toimintaa Lauhanvuoren ja Kauhanevan - Pohjankankaan kansallispuistoissa vuonna 2006.

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

emme ole käyttäneet
palvelua

5 4 3 2 1

		5	4	3	2	1	
palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
rakenteiden ja reittien turvallisuus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
polttopuuhuolto	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
jätehuolto (käymälät, jätepiest, yleinen siisteys)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen alueen www-sivujen hyödyllisyys	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujaerjelmäkoulutus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Muu, mikä? _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐

KESTÄVÄ LUONTOMATKAILU

38a. Arvioikaa oheisessa liitteessä olevia kestävän luontomatkailun periaatteita Metsähallituksen suojelualueilla. Vastatkaa jokaiseen kohtaan.

(5 =erittäin hyvä, 4 =melko hyvä, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko huono, 1 =erittäin huono)

		5	4	3	2	1		
1	Kuinka hyväksyttävänä pidätte periaatteita yleisesti?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2	Kuinka hyvin periaatteet sopivat yrityksenne omaan toimintaan?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3	Kuinka toteuttamiskelpoisina pidätte periaatteita?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4	Kuinka selkeitä ja ymmärrettäviä periaatteet ovat?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

38b. Arvioikaa eri tahojen onnistumista kestävän luontomatkailun periaatteiden (9 kohtaa, liite) toteuttamisessa raportointikaudella.

Miten hyvin kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa onnistui/onnistuivat...

(5 =erittäin hyvin, 4 =melko hyvin, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko huonosti, 1 =erittäin huonosti)

		5	4	3	2	1		
1	yritys ja sen asiakkaat	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
2	yrittäjien sidosryhmät	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
3	yrittäjien verkosto	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
4	Metsähallitus	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti

38c. Vapaamuotoinen kuvaus merkittävimmistä onnistumisista tai epäonnistumisista ja niiden mahdollisista syistä:

TULEVAISUUS

39. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista arvioitte olevan kahden vuoden päästä

a	suomalaisia	_____ %	b	yksityisasiakkaita	_____ %
	ulkomaalaisia	_____ %		yrittäjäasiakkaita	_____ %
	yhteensä	100 %		muita, mitä? (esim.	_____ %
				koululaisryhmiä)	_____ %
				yhteensä	100 %

40. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on toiminnan kasvun suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen toiminta kasvaa merkittävästi 5 4 3 2 1 supistuu merkittävästi

41. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on henkilöstömäärän suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen henkilöstömäärä kasvaa merkittävästi 5 4 3 2 1 supistuu merkittävästi

42. Kuinka paljon arvioitte Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistojen merkitsevän yrityksellenne seuraavien vuosien aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=ei kumpikaan, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1 ei lainkaan

43. Kuinka arvioitte Lauhanvuoren ja Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistojen matkailun tulevaisuutta?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Matkailu alueella kasvaa merkittävästi 5 4 3 2 1 supistuu merkittävästi

44. Suunnitelmia yrityksen oman toiminnan kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

---

TOIVEITA JA TERVEISIÄ METSÄHALLITUKSELLE

45. Toiveita Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

---

---

46. Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämissuositukset Metsähallitukselle

---

---

47. Muita toiveita Metsähallitukselle

KIITOKSET VASTAUKSISTANNE!

Metsähallitus

Luonnonsuojelu

Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen suojelukohteissa

Kestävää luontomatkailua harjoitetaan hallinnassamme olevilla suojelu-, erämaa- ja suojeluohjelma-alueilla siten, että...

1. luontoarvot säilyvät ja toiminta edistää luonnon suojelua

Luonto on tärkeä matkan syy
 Kävijöille kerrotaan luonnosta ja sen suojelusta
 Matkailu ei häiritse luontoa, kaikki alueet eivät sovellu matkailukäyttöön
 Ryhmät ovat pieniä, kuljetaan reiteillä aina kun mahdollista
 Matkailua kanavoidaan palveluvarustuksen sijoituksella ja ohjeilla
 Rakennetaan ympäristöön sopeutuvasti, luonnonkauniit alueet säilytetään rakentamattomina
 Luonnon kulumista ja muita ympäristövaikutuksia seurataan, tarvittaessa niihin puututaan

2. ympäristöä kuormitetaan mahdollisimman vähän

Toimitaan luonnon ehdoilla, vältetään kaikkea ympäristön kuormitusta
 Tavoitteena on ympäristöä säästävä ja roskaton retkeily
 Polttopuuta käytetään säästeliäästi
 Päästöt veteen ja ilmaan minimoidaan ja suositetaan uusiutuvia energialähteitä
 MH ja yrittäjät antavat hyvän esimerkin ympäristönsuojelusta

3. arvostetaan paikallista kulttuuria ja perinteitä

Tutustutaan avoimin mielin paikalliseen kulttuuriin
 Paikallinen kulttuuri otetaan mahdollisuuden mukaan huomioon tiedon ja elämismahdollisuuksien tarjonnassa
 Käytetään paikalliset olot hyvin tuntevia oppaita

4. asiakkaiden arvostus ja tietämys luonnosta ja kulttuurista lisääntyvät

Hankitaan tietoa etukäteen
 Tieto löytyy helposti ja on tarjolla kiinnostavassa muodossa
 Annetaan mahdollisuus osallistua alueen hoitoon
 Oppaat ovat hyvin koulutettuja

5. asiakkaiden mahdollisuudet luonnossa virkistymiseen paranevat

Otetaan huomioon kaikki luonnossa liikkujat
 Palvelut mitoitetaan kysynnän ja kohteen mukaan
 Tarjotaan luonnonrauhaa ja opastettuja luontoretkiä
 Matkailutuotteita kehitetään yhdessä yrittäjien kanssa

6. asiakkaiden henkinen ja fyysinen hyvinvointi vahvistuvat

Suositaan lihasvoimin liikkumista
Huolehditaan asianmukaisesta retkeilyvarustuksesta
Tarjolla on helppoja ja vaativia retkikohteita
Tarjotaan mahdollisuus luontoelämyksiin
Rakenteet, reitit ja ohjelmapalvelut ovat turvallisia

7. vaikutetaan myönteisesti paikalliseen talouteen ja työllisyyteen

Käytetään mahdollisuuksien mukaan paikallisten yrittäjien tuotteita ja palveluja
Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakuntalaisia, mutta huomataan, että myös muualta tulleet ihmiset ja ideat voivat olla voimavara kotiseudun kehittämisessä

8. viestintä ja markkinointi ovat laadukasta ja vastuullista

Asiatiedot ovat luotettavia
Tiedotus on avointa ja vuorovaikutteista
Markkinointi ei ole ristiriidassa luonnonsuojelun kanssa

9. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä

Asiakkaiden mielipiteet ovat tärkeitä.
Järjestetään koulutusta yhdessä yrittäjien kanssa
Annetaan kaikille kiinnostuneille mahdollisuus osallistua suunnitteluun
Yhteistyössä asetetaan etusijalle ne, jotka sitoutuvat näihin kestävän luontomatkailun periaatteisiin

Asiakastyytyväisyyteen liittyvät osatekijät

Metsähallituksen toiminta		Palvelut alueella		Ympäristö		Yhteistyö MH:n kanssa	
Palvelurakenteet alueen sääntöluoväyillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	3,30	Pysäköintipaikat	3,89	Yleinen turvallisuus	4,00	Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	3,00
Palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	3,60	Tiestö	2,89	Yleinen siisteys	4,38	Alueen käyttöön liittyvät luvat	2,80
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	3,30	Reittien opastetaulut	3,50	Maiseman vaihtelevuus	3,86	Alueen ja palveluiden markkinoiminen	2,17
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	3,10	Polku- ja/tai latureitistö	3,62			Alueen käytön suunnittelu	1,60
Polttopuuhuolto	4,00	Polku- ja/tai latuviitoitukset	3,62			Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	3,00
Jätehuolto (käymälät, jätepis- teet, yleinen siisteys)	4,20	Tulentekopaikat ja laavut	4,25			Matkailun ohjelma- palvelut	4,00
Erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	2,40	Polttopuut tuvilla ja huol- letuilla tulipaikoilla	4,00				
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	3,10	Yleisökäymälät	3,88				
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	2,73	Jätehuollon toteutus ja ohjaus	4,29				
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	3,20	Erityistarpeiden huomi- oon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,75				
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujärjestel- mäkoulutus	2,50	Telttailupaikat	3,20				
		Keittokatokset	3,60				
		Esitteet ja opaskirjat	3,60				
		Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	3,67				
		Opastuspalvelut maas- tossa	3,25				
		Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	4,00				
		Maantienvarsien opastus	3,00				
		Havaintotornit	3,50				
		Yrittäjien tuottamat pal- velut (esim. kahvilat ja ohjelmalvelut)	4,14				
		Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,62				
		Palveluiden määrä	3,89				
Aluekohtainen keskiarvo	3,24		3,68		4,09		2,62
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,24		3,78		4,09		2,62
Aluekohtainen kävijättyytyväisyysindeksi					3,46		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättyytyväisyysindeksi					3,43		

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 183 Yliniva, M. & Keskinen, E. 2009: Perämeren kansallispuiston pohjaeläimet. 46 s.
- No 184 Leinonen, K. & Mutenia, A. 2009: Lokan ja Porttipahdan tekojärvien kalakantojen tila. 32 s.
- No 185 Hyvärinen, E. & Sulkava, P. (toim.) 2009: Hyönteiskartoitukset Annjaloanjilla ja Toskaljärven ympäristössä Käsivarren erämaa-alueella 2007 ja 2008. 78 s.
- No 186 Mattus, I. 2010: Itä-Inarin paikannimistö. 278 s. (ilmestyy toukukuun puolivälissä)

Sarja B

- No 129 v. Boehm, A. 2010: Päijänteen kansallispuiston yritystutkimus 2007. 64 s.
- No 130 v. Boehm, A. 2010: Päijänteen kansallispuiston kävijätutkimus 2008. 59 s.
- No 131 Kallunki, A. 2010: Oulangan luontokeskuksen asiakastutkimus 2008. 51 s.
- No 132 Ahola, A. & Kivistö, K. 2010: Oulangan kansallispuiston kävijätutkimus 2009. 55 s.
- No 133 Ahola, A. & Kivistö, K. 2010: Oulangan kansallispuiston yritystutkimus 2009. 49 s.
- No 134 Meriruoho, A. 2010: Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen kävijätutkimus 2009. 50 s.
- No 135 Meriruoho, A. 2010: Besökarundersökning på världsarvet Kvarkens skärgård 2009. 50 s.
- No 136 Kuivinen, A. 2010: Lauhanvuoren kansallispuiston kävijätutkimus 2007. 59 s.
- No 136 Kuivinen, A. 2010: Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuiston kävijätutkimus 2007. 53 s.
- No 136 Kuivinen, A. 2010: Lauhanvuoren ja Kauhanevan–Pohjankankaan kansallispuistojen yritystutkimus 2007. 71 s.

Sarja C

- No 72 Metsähallitus 2010: Auttikönkään Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 45 s.
- No 73 Metsähallitus 2010: Paljakan luonnonpuiston, Latvavaaran ja Pirunkirkon hoito- ja käyttösuunnitelma. 57 s.
- No 74 Metsähallitus 2010: Saarijärven aarnialueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 45 s.
- No 75 Metsähallitus 2010: Vorlokin Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 48 s.
- No 79 Metsähallitus 2010: Aatsinki-Onkamon, Peuratunturin ja Suksenpaistama-Miehinkävaaran Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 61 s.
- No 80 Metsähallitus 2010: Kolvananuuro ja lähialueet Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 77 s.
- No 82 Metsähallitus 2010: Metsäkylän Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2009–2018. 41 s.

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-781-0 (pdf)

www.metsa.fi/julkaisut